

References

- Aaij C, Borst P. 1972. The gel electrophoresis of DNA. *Biochim Biophys Acta* 269:192-200.
- Aalberse PJM. 1918-1919. Aanhangsel II van het Verslag van de Handelingen der Tweede Kamer 1918-1919. Vel 30, pp. 61-62.
- Ackerknecht EH. 2009. Anticontagionism between 1821 and 1867. The Fielding H. Garrison Lecture. *Int J Epidemiol* 38:7-21.
- ACS. 1992. Amsterdam Cohort Studies on HIV infection and AIDS in homosexual men: A summary of the results (1984-1992). Amsterdam, Amsterdam University Press.
- ACS. 1996. Amsterdam Cohort Studies on HIV infection and AIDS: A summary of the results (1984-1995). Amsterdam, Amsterdam Cohort Studies.
- ACS. 2001. Amsterdam Cohort Studies on HIV infection and AIDS: A summary of the results (1996-2000). Amsterdam, Amsterdam Cohort Studies.
- ACS. 2009. Amsterdam Cohort Studies on HIV infection and AIDS: A summary of the results (2001-2009). Amsterdam, Amsterdam Cohort Studies.
- Adhin JH. 1960. In memoriam Prof. Dr W.A. Collier. *New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids* 41:1-3.
- Alberda AT, Van Os HC, Schalm SW, Rothbarth PhH, Heijtink RA, Zeilmaker GH. 1989. Hepatitis B-virusinfectie bij vrouwen behandeld met in vitro-fertilisatie. *Ned Tijdschr Geneesk* 133:20-25.
- Aldershoff H, Pot AW. 1929. Onderzoekingen naar den aard van het virus van hier te lande voorgekomen 'alastrim'-gevallen. *Ned Tijdschr Geneesk* 73(II):4232-4238.
- Ali Cohen L. 1864a. De voornaamste uitkomsten van de waarnemingen betreffende de hondsdolheid, in Rijnland gedurende 1861 en 1862 gedaan. *Ned Tijdschr Geneesk* 8:406-407.
- Ali Cohen L. 1864b. Over hondsdolheid uit het oogpunt der gezondheidsleer en der gezondheidspolitie. *Ned Tijdschr Geneesk* 8:485-486.
- Ali Cohen L. 1889. Over Pasteur's inenting tegen de hondsdolheid. *Ned Tijdschr Geneesk* 33:369-372.
- Allard HA. 1914. Review of investigations of the mosaic disease of tobacco, together with a bibliography of the more important contributions. *Bulletin of the Torrey Botanical Club* 41:435-458.
- Allcock OM, Lemey P, Tatem AJ, Pybus OG, Bennett SN, Mueller BA, Suchard MA, Foster JE, Rambaut A, Carrington CV. 2012. Phylogeography and population dynamics of dengue viruses in the Americas. *Mol Biol Evol* 92:1533-1543. DOI: 10.1093/molbev/msr320.

- American Philosophical Society. 1843. Transactions of the Historical and Literary Committee of the American Philosophical Society, Volume III, part I. List of members. Carey and Hart, Philadelphia, PA.
- Anderson MJ, May RM. 1992. Infectious diseases of humans: Dynamics and control. Oxford University Press, Oxford.
- Andrewes C. 1935. Christmas fairy-story for oncologists' sent by Christopher Andrewes with a 1935 letter to Peyton Rous.
- Andriess CD. 2008. Dutch messengers: A history of science and science publishing 1930-1980. Brill, Leiden.
- Anon. 1948. Vereeniging Instituut voor Tropische Geneeskunde Rotterdam-Leiden. Acta Leidensia, edita cura et sumptibus. Scholae Medicinae Tropicae 19:1-13.
- Archief Nederlandse Kankerbestrijding/Koningin Wilhelmina Fonds, Noord-Hollands Archief, Haarlem: 426, 701.
- Arends A, Hadders HN, Van Rijssel, TG. 1961. In memoriam Prof. J.J.Th. Vos. Ned Tijdschr Geneeskd 105:513-515.
- Arita, I. 1988. Smallpox vaccine and vaccination in the intensified smallpox eradication programme, pp. 539-592. *In* F Fenner, DA Henderson, I Arita, Z Ježek, ID Ladnyi (eds) Smallpox and its eradication. World Health Organization, Geneva.
- Avrameas S. 1969. Coupling of enzymes to proteins with glutaraldehyde: Use of conjugates for the detection of antigens and antibodies. *Immunochemistry* 104:93-99.
- Axelsson P. 2009. Do not eat those apples; They've been on the ground! Polio epidemics and preventive measures, Sweden 1880s-1940s. *Asclepio: Revista de Historia de la Medicina y de la Ciencia* LXI:23-38.
- Bakker S, Taal B, Valdés Olmos R (eds). 2015. Het Antoni van Leeuwenhoek Toen en Nu. Een eeuw visuele momenten toegelicht. Het Nederlands Kanker instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, Amsterdam.
- Ballot AM. 1871. Overzicht van de epidemieën van pokken, roodvonk en mazelen van 1778-1811 en van 1815-1870. *Ned Tijdschr Geneeskd* 15(1):309-314.
- Balter M. 1998. The Netherlands. Access to patients is key to success of Dutch quartet. *Science* 280(5371):1859. DOI: 10.1126/science.280.5371.1859.
- Banatvala, JE, Kennedy EA, Best JM. 1967. Clinical virology: A year's experience. *Br Med J* 3:609-612.
- Bänffer JRJ, Kooy P, Schaap GJP, Schönfeld JK. 1979. In memoriam H. Esseveld. *Ned Tijdschr Geneeskd* 123:25.
- Barnard JE, Elford WJ. 1931. The causative organisms in infectious ectromelia. *Proc Roy Soc B109*:360-375.
- Barnes K. 2016. Milestone 4. Making antibodies work. *Nature* S8(2). DOI: 10.1038/ni.3603.

- Baron W. 2006. Het belang en de welvaart van alle ingezetenen: Gezondheidszorg in de stad Groningen, 1800-1870. Van Gorcum, Assen.
- Barré-Sinoussi F, Chermann JC, Rey F, Nugeyre MT, Chamaret S, Gruest J, Dauguet C, Axler-Blin C, Vézinet-Brun F, Rouzioux C, Rozenbaum W, Montagnier L. 1983. Isolation of a T-lymphotropic retrovirus from a patient at risk for acquired immune deficiency syndrome (AIDS). *Science* 220(4599):868-871.
- Barteling SJ, Vreeswijk J. 1991. Developments in foot-and-mouth disease vaccines. *Vaccine* 9:75-88.
- Baumann ED. 1924. Over de hondsdolheid in de oudheid. *Ned Tijdschr Geneeskd* 68:458-481.
- Bawden FC, Pirie NW. 1937. The isolation of and some properties of liquid crystalline substances from solanaceous plants infected with three strains of tobacco mosaic virus. *Proc R Soc London, Ser B Biol* 123:274-320.
- Bazin H. 1999. The eradication of smallpox: Edward Jenner and the first and only eradication of human infectious disease. Academic Press, San Diego, CA.
- Beale N, Beale E. 2005. Evidence based medicine in the eighteenth century: The Ingen Housz-Jenner correspondence revisited. *Med Hist* 49:79-98.
- Beijerinck MW. 1898a. Over een contagium vivum fluidum als oorzaak van de vlekziekte der tabaksbladen. Versl. Gewone Vergad. Wis- en Natuurk Afdeling. Kon Akad v Wet Amsterdam, Deel VII:229-235.
- Beijerinck MW. 1898b. Ueber ein contagium vivum fluidum als Ursache der Fleckenkrankheit der Tabaksblätter. *Verhandelingen der Kon Akad v Wet Amsterdam* 65(2):3-21.
- Beijerinck MW. 1899a. Bemerkung zu dem Aufsatz von Herrn Iwanowsky über die Mosaikkkrankheit der Tabakspflanze. *Centrbl Bakt Parasitenk* 5:310-311.
- Beijerinck MW. 1899b. On a contagium vivum fluidum causing the spotdisease of the tobacco-leaves, pp. 170-176. Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW), Proceedings 1, 1898-1899, Amsterdam.
- Beijerinck MW. 1899c. Ueber ein contagium vivum fluidum als Ursache der Fleckenkrankheit der Tabaksblätter. *Centrbl Bakt Parasitenk* 5:27-33.
- Beijerinck MW. 1913. De infusies en de ontdekking der bacteriën. *Jaarboek der Koninklijke Akademie van Wetenschappen*. Amsterdam, pp. 1-28.
- Beijerinck MW. 1922. Pasteur en de ultramicrobiologie. *Chemisch Weekblad* 19:525-527.
- Beijerinck MW. 1942/1898. Concerning a contagium vivum fluidum as cause of the spot disease of tobacco leaves. Translated by J Johnson. *Phytopathological Classics* 7:33-52. Original: Ueber ein contagium vivum fluidum als Ursache der Fleckenkrankheit der Tabaksblätter. *Verhandelingen der Koninklyke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam* 65(2):3-21.

- Beijerinck MW. 1961/1899. A contagium vivum fluidum as the cause of the mosaic disease of tobacco leaves. Translated by TD Brock, pp. 153-157. *In* TD Brock (ed. and trans.) *Milestones in microbiology, 1546 to 1940*. Prentice Hall International, London. Original: 1899.
- Belcaid Z, Lamfers MLM, Van Beusechem VW, Hoeben RC. 2014. Changing faces in virology: The Dutch shift from oncogenic to oncolytic viruses. *Human gene therapy* 25:875-884.
- Bemelmans E. 1919. De 'griep' en hare bestrijding. *Ned Tijdschr Geneeskd* 64:184-187.
- Benison S, Rivers T. 1967. *Tom Rivers: Reflections on a life in medicine and science*. An oral history prepared by S. Benison. MIT Press, Cambridge, MA.
- Benjamins HD, Snelleman JF. 1914-1917. *Encyclopaedie van Nederlandsch West-Indië*. Martinus Nijhoff, Den Haag/E.J. Brill, Leiden.
- Bennett AH, Jupnik H, Osterberg H, Richards OW. 1946. Phase microscopy. *Trans. Amer. micr. Soc.*, 65:99-131.
- Benot Y. 2013. *Denis Diderot. Voyage en Hollande*. Introduction and notes by Yves Benot. La Découverte/Poche, Paris.
- Bentvelzen PA. 1968. Genetical control of vertical transmission of the Mühlbock mammary tumor virus in the GR-mouse strain. *Hollandia Publishing House, Amsterdam*.
- Bentvelzen P. 1975. Kanttekeningen bij kranteberichten over een leukemia virus. *Ned Tijdschr Geneeskd* 119:842-843.
- Bentvelzen P. 1980. RNA tumour viruses: Interesting interactions with the host genome. *In* F Cleton F, JWIM Simons (eds) *Genetic origins of tumor cells: Developments in oncology*. Martinus Nijhoff, The Hague.
- Bentvelzen P. 1982. Interaction between host and viral genomes in mouse mammary tumors. *Ann Rev Genet* 16:273-295.
- Bentvelzen P, Daams JH. 1969. Hereditary infections with mammary tumor viruses in mice. *J Nat Cancer Inst* 43:1025-1035.
- Bentvelzen P, Timmermans A, Daams JH, Van der Gugten A. 1967. Genetic transmission of Mammary tumor inciting viruses in mice: Possible implications for murine leukemia. *In Proc. 3rd int. Symp. comp. Leukemia Res. Paris; Bibl. haemat.* 31:101-103, Karger, Basel/New York, 1968.
- Berkhout B, Bukrinsky M. 2015. Jan van der Noordaa (1934-2015): A virologist *pur sang*. *Viruses* 7(9):5016-5017. DOI: 10.3390/v7092859.
- Bernard C. 1865. *Introduction à l'étude de la médecine expérimentale*. J.B. Baillière et Fils, Paris.
- Betsch C. 2017. Advocating for vaccination in a climate of science denial. *Nat Microbiol.* 2017 Jun 27;2:17106. doi: 10.1038/nmicrobiol.2017.106.

- Beukers H. 1986. Een nieuwe werkplaats in de geneeskunde: De opkomst van laboratoria in de geneeskundige faculteiten. *Tdsch. Gnk. Natuurw. Wisk. Techn* 9:266-277.
- Beukers H. 1989. The development of tropical medicine in Leiden. *Acta Leidensia* 58(1):3-43.
- Beyer WEP, Masurel N. 1983. Influenza-vaccinatie: De baten worden nog steeds onderschat. *Ned Tijdschr Geneeskd* 127:1979-1980.
- Beylon D. 1921/1779. Korte aantekening wegens eene algemeene ziekte doorgaans genaamd Knokkel-koorts. *Javasche Boekhandel en Drukkerij, Rijswijk*. Original: d'E Compagnies Boek-drukkerij, Egbert Heemen, Batavia, 1780.
- Biel SS, Gelderblom HR. 1999. Diagnostic electron microscopy is still a timely and rewarding method. *J Clin Virol* 13: 105-119.
- Biel SS, Madeley D. 2001. Diagnostic virology – the need for electron microscopy: A discussion paper. *J Clin Virol* 22:1-9.
- Bijkerk H, Draaisma FJ, Van der Gugten AC, Van Os M. 1979. De poliomyelitis-epidemie in 1978. *Ned Tijdschr Geneeskd* 123:1700-1714.
- Bijl JP. 1954. Een kwart eeuw Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde. H.E. Stenfert Kroese N.V., Leiden.
- Bijlmer L. 1943. Aetiologie der influenza, de isolering van het influenza-virus tijdens de epidemie van 1941 te Groningen. H.E. Stenfert Kroese's Uitgevers-Mij N.V. Leiden.
- Bijlsma R. 1982. David de Is. C. Nassy. Author of the 'Essai Historique sur Surinam'. In R Cohen (ed.), *The Jewish nation in Surinam: Historical essays*. S. Emmering, Amsterdam.
- BioPharm. 2011. Johnson & Johnson acquires vaccine developer Crucell, 8 March. <http://www.biopharminternational.com/johnson-johnson-acquires-vaccine-developer-crucell>.
- Bittner JJ. 1936. Some possible effects of nursing on the mammary gland tumor incidence in mice. *Science* 84:162.
- Bittner JJ. 1939. Relation of nursing to the extra-chromosomal theory of breast cancer in mice. *Am J Cancer*. 1939 Jan 35(1):90-97.
- Bittner JJ, Little CC. 1937. The transmission of breast and lung cancer in mice. *Journal of Heredity* 28(3):117-121, <https://doi.org/10.1093/oxfordjournals.jhered.a104326>.
- Bleck TP, Rupprecht CE. 2005. Rhabdoviruses. In GL Mandell, JE Bennett, R Dolin (eds) *Mandell, Douglas, and Bennett's principles and practice of infectious diseases*, 6th ed. Elsevier, Churchill Livingstone, Philadelphia, PA.
- Bloemers P. 1998. Hans Bloemendal en Sjoerd Bonting. In H Corman (ed.), *Nijmeegse Gezichten. Vijfenzeventig jaar Katholieke Universiteit*. Uitgeverij KU Nijmegen.

- Blume S. 2006. Antivaccination movements and their interpretations. *Social Science & Medicine* 62:628-642.
- Blume S. 2017. The erosion of public sector vaccine production: The case of the Netherlands. *In* C Holmberg, S Blume, P Greenough (eds.), *The politics of vaccination: A global history*. Manchester University Press, Manchester.
- Blume S, Tump J. 2010. Evidence and policymaking: The introduction of MMR vaccine in the Netherlands. *Social Science & Medicine* 71:1049-1055.
- Boerhaave H. 1728. Aphorismi de Cognoscendis et Curandis Morbis, pp. 327-336. (Editio Leydensis quarta auctior). Samuel Luchtmans & Theodoor Haak. Lugduni Batavorum.
- Bonne C. 1936. De ontwikkeling der geneeskundige wetenschappen in Nederlandsch-Indië in de periode 1911-1935, pp. 16-44. *In* Feestbundel 1936. *Geneesk Tijdschr Ned-Indië*. Vereniging tot Bevordering der Geneeskundige Wetenschappen in Nederlands-Indië, Batavia.
- Bontius J. 1931. *Tropische geneeskunde/On tropical Medicine*. Edited by MA van Aniel. *Opuscula Selecta Neerlandicorum De Arte Medica*, no. 10. Geneeskundig tijdschrift voor Geneeskunst, Amsterdam.
- Boom R, Sol CJ, Salimans MM, Jansen CL, Wertheim-van Dillen PM, Van der Noordaa J. 1990. Rapid and simple method for purification of nucleic acids. *J Clin Microbiol* 28:495-503.
- Boomgaard P. 1989a. Pokken en pokkenvaccinatie op Java; medische gegevens als bron voor demografische geschiedenis, pp. 115-129. *In* AM Luyendijk-Elshout, GM van Heteren, A de Knecht-van Eekelen, MJD Poulissen (eds) *Nederlandse geneeskunde in de Indische Archipel*. Rodopi, Amsterdam.
- Boomgaard P. 1989b. Smallpox and vaccination on Java, 1780-1860: Medical data as source for demographic history, pp. 119-131. *In* AM Luyendijk-Elshout, GM van Heteren, A de Knecht-van Eekelen, MJD Poulissen (eds) *Dutch medicine in the Malay Archipelago, 1816-1942; Articles presented at a symposium held in honor of Prof. Dr D. de Moulin on the occasion of his retirement from the professorship of the History of Medicine at the Catholic University of Nijmegen, 30 September 1989*. Rodopi, Amsterdam.
- Boomgaard P. 1996. Dutch medicine in Asia 1600-1900. *Clio Med* 5:42-64.
- Boomgaard P. 2003. Smallpox, vaccination, and the Pax Neerlandica, Indonesia, 1550-1930. *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159(4):590-617.
- Booss J, August MJ. 2013. *To catch a virus*. ASM Press, Washington, DC.
- Boot LM. 1980. Obituary Otto F.E. Mühlbock 1906-1979. *Cancer Research* 40:190.
- Bordet J. 1922. Concerning the theories of the so-called bacteriophage. *Br Med J* 2(3216):296.
- Bordet J. 1923. The Cameron Prize Lecture on microbic transmissible autolysis. *Br Med J* 1(3240):175-178.

- Bordet J. 1931. Croonian lecture: The theories of the bacteriophage. *Proceedings of the Royal Society of London. Series B, containing papers of a biological character* 107(752):398-417.
- Bornebroek A. 2006. Een heer in een volkspartij. Theodoor Heemskerk (1852-1932), minister-president en minister van justitie. Aksant, Amsterdam.
- Borst P. 2004a. Disciplines en wetenschapsbeleid, pp. 148-153. *In* E Homburg, L Palm (eds) *De geschiedenis van de scheikunde in Nederland 3. De ontwikkeling van de chemie van 1945 tot het begin van de jaren tachtig*. Delft University Press, Delft.
- Borst P. 2004b. Het Koningin Wilhelminafonds als financier van biochemisch onderzoek, pp. 146-148. *In* E Homburg, L Palm (eds) *De geschiedenis van de scheikunde in Nederland 3. De ontwikkeling van de chemie van 1945 tot het begin van de jaren tachtig*. Delft University Press, Delft.
- Bos L. 1999. Beijerinck's work on tobacco mosaic virus: Historical context and legacy. *Phil Trans R Soc London. Series B: Biological Sciences* 354(1383):675-685.
- Bos L. 2000. 100 years of virology: From vitalism via molecular biology to genetic engineering. *Trends Microbiol* 82(8):82-87.
- Bos P, Theunissen B (eds). 1995. *Beijerinck and the Delft school of microbiology*. Delft University Press, Delft.
- Bosgra O, Roerink JHG. 1967. Preparation of virus vaccines by means of tissue cultures. *Philips Techn Rev* 3/4:81.
- Böttiger M. 1993. The elimination of polio in the Scandinavian countries. *Public Health Rev* 21(1-2):27-33.
- Böttiger M, Zetterberg B, Salenstedt C-R. 1972. Seroimmunity to poliomyelitis in Sweden after the use of inactivated poliovirus vaccine for 10 years. *Bull Wld Hlth Org* 46:141-149.
- Boycott AE. 1928. The transition from live to dead: The nature of filterable viruses. *Proceedings of the Royal Society of Medicine XXII*:55-69.
- Braat P. 1937. Middelen tegen hondsdolheid. *Ned Tijdschr Geneesk* 82:2293-2295.
- Brabers J. 2009. *Hippocrates op Heyendaal. Ontstaan en ontplooiing van de Faculteit der Medische Wetenschappen van de Nijmeegse universiteit, 1951-2001*. Valkhof Pers, Nijmegen.
- Bradstreet CMP, Pereira MS, Andrews BE. 1964. The development of a national virological diagnostic service. *Prog Med Virol* 6:149-174.
- Bradstreet CMP, Pereira MS, Pollock TM. 1973. The organization of a national virological diagnostic service. *Progr Med Virol* 16:241-268.
- Brandwijk AC, Cohen H, Hekker AC, Hofman B, Van Ramshorst JD, Tasman A, Van Driel CB, Schaapman-Tilma B, De Vries JA. 1961. Een gecombineerd difterie-kinkhoest-tetanus-poliomyelitisvaccin (DKTP) ter immunisatie van de zuigeling. *Ned Tijdschr Geneesk* 105:1331-1337.

- Brans LM. 1959. Modern methods of preparation and use of smallpox vaccine derived from the calf. *Ned Tijdschr Geneesk* 103(10):495-450.
- Brenner S, Horne RW. 1959. A negative staining method of high resolution electron microscopy of viruses. *Biochim Biophys Acta* 34:103-110.
- British Medical Journal. 1894. Epidemic influenza in Holland [editorial]. *Br Med J* 17(March):599-600.
- Brock TD. 1988. Robert Koch. A life in Medicine and bacteriology. Science Tech, Madison, WI/Springer, Berlin.
- Brown CS, Salimans MM, Noteborn MH, Weiland HT. 1990. Antigenic parvovirus B19 coat proteins VP1 and VP2 produced in large quantities in a baculovirus expression system. *Virus Res* 15:197-211.
- Brown F. 1984. The nature of viruses. *In* G Wilson, AM Miles, MT Parker (eds) Topley and Wilson's Principles of bacteriology, virology and immunity, vol. 4, 7th ed., Edward Arnold, London.
- Bruins LH. 1951. Leven en werken van Geert Reinders, de grondlegger van de immunologie. PhD thesis, Groningen.
- Buck HM, Koole LH, Van Genderen MHP, Smit L, Geelen JLMC, Jurriaans S, Goudsmit J. 1990. Phosphate-methylated DNA aimed at HIV-1 RNA loops and integrated DNA inhibits viral infectivity. *Science* 248(4952):208-212.
- Buiter H. 2012. Hightech systemen: Elektronenmicroscop. *In* H Lintsen (ed.), Tachtig jaar TNO. TNO (Delft) en Stichting Historie der Techniek, Eindhoven.
- Bull Carroll G. 1925. Bacteriophage. *Physiol Revs* 5(1):95-111.
- Buonaguro FM, Tornesello ML, Buonaguro L. 2015. The XIX century smallpox prevention in Naples and the risk of transmission of human blood-related pathogens. *J Transl Med* 13:33. DOI 10.1186/s12967-015-0400-9.
- Burgmeijer R, Hoppenbrouwers K, Bolscher N. 2007a. Handboek Vaccinaties. Deel A. Theorie en uitvoeringspraktijk. Van Gorcum, Assen.
- Burgmeijer R, Hoppenbrouwers K, Bolscher N. 2007b. Handboek Vaccinaties. Deel B. Theorie en uitvoeringspraktijk. Van Gorcum, Assen.
- Burnet FM. 1936. The use of the developing egg in virus research. *Medical Research Council Special Reports* 220.
- Burnet FM. 1953a. Virology as an independent science. *Med J Aust* 40(II):809-813.
- Burnet FM. 1953b. Virology as an independent science. *Med J Aust* 40(II):841-845.
- Bush DL. 1961. Epizootic rabies in Surinam. Effectiveness of a mass field immunization program. *J Am Vet Assoc* 138:363-365.
- Bynum WF. 1994. Science and the practice of medicine in the nineteenth century. Cambridge University Press, Cambridge.
- Bynum WF. 2008. The history of medicine: A very short introduction. Oxford University Press, Oxford.

- Calisher CH, Horzinek MC (eds). 1999. 100 Years of virology. Springer, Wien.
- Camper P. 1774. Les avantages de l'inoculation et la meilleure méthode de l'administrer, ouvrage traduit de la dissertation latine, couronnée par l'Académie Royale des Sciences, Inscriptions et Belles Lettres de Toulouse. Veuve J.P. Robert, Toulouse.
- Cardiff RD, Kenney N. 2007. Mouse mammary tumor biology: A short history. *Adv Cancer Res.* 98:53-116. DOI: 10.1016/S0065-230X(06)98003-8.
- Cardiff RD, Kenney N. 2011. A compendium of the mouse mammary tumor biologist: From the initial observations in the house mouse to the development of genetically engineered mice. *Cold Spring Harb Perspect Biol* 3(6). pii: a003111. DOI: 10.1101/cshperspect.a003111.
- Carrel A. 1912. Pure cultures of cells. *J Exp Med* 16(2):165-168.
- Cartwright K. 2001. Consultant workload and staffing in medical microbiology and virology. Report of a working group of the Royal College of Pathologists, London.
- Casimir HBG. 1983. Het toeval van de werkelijkheid. Een halve eeuw natuurkunde. Meulenhoff Informatief, Amsterdam.
- Catrin M. 1891. Les lésions histologiques de la peau dans la rougeole. *C R Hebd Séances Acad Sci* 112:538.
- Catrin M. 1897. Un cas de contagion de la rougeole après la période éruptive. *Bull et Xlé Mem Soc Méd Hôp Paris.*
- Cello J, Paul AV, Wimmer E. 2002. Chemical synthesis of poliovirus cDNA: Generation of infectious virus in the absence of natural template. *Science* 297:1016-1018.
- Chastel C. 1992. Histoire des virus, de la variole au SIDA. Société Nouvelle des Éditions Boubée, Paris.
- Chernesky M. 2000. The organizational meeting for the Pan American Group for Rapid Viral Diagnosis (PAGRVD) and the first ten years (1977-1987). *J Clin Virol* 16:S3-S8.
- Chippaux A, Deubel V, Moreau JP, Reynes JM. 1993. Current situation of yellow fever in Latin America. *Bull Soc Pathol Exot* 86(5 Pt 2):460-464.
- Claas EC, Osterhaus AD, Van Beek R, De Jong JC, Rimmelzwaan GF, Senne DA, Kruss S, Schortridge KF, Webster RG. 1998. Human influenza A H₅N₁ virus related to a highly pathogenic avian influenza virus. *Lancet* 351:472-477.
- Clavel F, Guetard D, Brun-Vezinet F, Chamaret S, Rey MA, Santos-Ferreira MO, Laurent AG, Dauget C, Katlama C, Rouzioux C. 1986. Isolation of a new human retrovirus from West African Patients with AIDS. *Science* 233:343-346.
- Cleland JB, B Bradley. 1918. Dengue fever in Australia. Its history and clinical course, its experimental transmission by *Stegomyia fasciata*, and the results of inoculation and other experiments. *J Hyg (Lond)* 16(4):317-418.
- Cleton F, Simons JWIM (eds). 1980. Genetic origins of tumor cells. *Developments in oncology.* Martinus Nijhoff, The Hague.

- Clewley JP. 1986. Diagnosis by viral genome detection. *In* PP Mortimer, Public Health virology, 12 reports. Public Health Laboratory Service, London.
- Cocchi F, DeVico AL, Garzino-Demo A, Arya SK, Gallo RC, Lusso P. 1995. Identification of RANTES, MIP-1 alpha, and MIP-1 beta as the major HIV-suppressive factors produced by CD8+ T cells. *Science* 270:1811-1815.
- Cockburn WC. 1964. The programme of the World Health Organization in medical virology. *Progr Med Virol* 6:175-192.
- Cockburn WC. 1973. The programme of the World Health Organization in medical virology. *Virus Diseases Unit, World Health Organization, Geneva. Progr Med Virol* 15:159-204.
- Codell Carter K. 1982. Nineteenth-century treatments for rabies as reported in the *Lancet*. *Med Hist* 26:67-78.
- Cohen HH. 1987. Sabin and Salk poliovirus vaccine: Vice versa. *Acta Leiden* 56:65-83.
- Cohen HH, Hofman R. 2002. Letter to the editor. *Ned Tijdschr Geneesk* 146:2454.
- Cohen HH, Kampelmacher EH. 2001. In memoriam prof.dr. R. Gispens. *Ned Tijdschr Geneesk* 145:238.
- Cohen R. 1991. Jews in another environment: Surinam in the second half of the eighteenth century. E.J. Brill, Leiden.
- Collier LH. 1954. The preservation of vaccinia virus. *Bacteriol Rev* 18(1):74-86.
- Collier WA. 1952. Vaccins antivarioliques secs. Preparation du vaccine d'Otten à l'Institut Pasteur de Bandoeng, Indonesie. *Bull Wld Hlth Org* 5:127-147.
- Collier WA, Tiggelman-van Krugten VAH. 1955. De vleermuizen-lyssa in Suriname. *Tijdschr Diergeneesk* 80:723.
- Collier WA, Winckel WE, Kafiluddi S. 1954. Coxsackie infections (pseudopoliomyelitis) in Surinam. *Doc Med Geogr Trop* 6:97-105.
- Compton J. 1991. Nucleic acid sequence-based amplification. *Nature* 350(6313):91-92.
- Cook HJ. 2007. *Matters of exchange*. Yale University Press, New Haven, CT.
- Correns, C., 1950. G. Mendel's law concerning the behavior of progeny of varietal hybrids. *Genetics*, 35(5, pt 2): 33-41. Originally published as: Correns, C. 1900. G. Mendels Regel Über das Verhalten der Nachkommenschaft der Rassenbastarde. *Berichte der Deutschen Botanischen Gesellschaft*, 18: 158-168. Reprinted in: Carl Correns *Gesammelte Abhandlungen zur Vererbungswissenschaft aus periodischen Schriften 1899-1924*. (Fritz v. Wettstein, ed.) Berlin, Julius Springer, 1924, pp. 9-16.
- Cossart YE, Field AM, Cant B, Widdows D. 1975. Parvovirus-like particles in human sera. *Lancet* I:72-73.
- Coutinho RA, Lelie PN, Albrecht-van Lent P, Stoutjesdijk L, Huisman J, Kuipers H, Schut LJT, Reerink-Brongers EE, Reesink HW, Van Aken WG. 1983. Efficacy of heat-inactivated hepatitis B vaccine (CLB) in male homosexuals in the Netherlands. Second WHO/IABS symposium on viral hepatitis: Standardization in

- immunoprophylaxis of infections by hepatitis viruses, Athens, Greece, 1982. *Develop Biol Standard* 54:287-292.
- Creager ANH. 2002. The life of a virus: Tobacco mosaic virus as an experimental model, 1930-1965. University of Chicago Press, Chicago.
- Creager ANH. 2014. 'Happily ever after' for cancer viruses? *Stud Hist Philos Biol Biomed Sci* 48:260-262.
- Croon JJ, Wolff HL. 1980. The inhibition of yellow fever virus multiplication by suramin: A preliminary note. *Acta Leiden* 48:5-8.
- Crucell. 2006. Press release. Crucell files for cancellation of remaining Berna Biotech minority shares. Leiden, the Netherlands/Berne, Switzerland, 12 April.
- Cunningham A, Williams P. 1992 Introduction. In A Cunningham, P Williams (eds), *The laboratory revolution in medicine*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Daniels-Bosman MSM, De Villeneuve VH. 1963. Cytomegalie bij een pasgeborene, bevestigd door virologisch onderzoek. *Ned Tijdschr Geneeskd* 107:241-242.
- Darvishian M, Dijkstra F, Van Doorn E, Bijlsma J, Donker GA, De Lange MMA, Cadenau LM, Hak E, Meijer A. 2017. Influenza vaccine effectiveness in the Netherlands from 2003/2004 through 2013/2014: The importance of circulating influenza virus types and subtypes. *PLoS ONE* 12(1):e0169528. DOI:10.1371/journal.pone.0169528.
- De Bruyn PHH. 1942. The cultivation of filterable viruses in vitro. *Antonie van Leeuwenhoek* 8:19-31.
- De Bruyn WM. 1949. Werkgemeenschap voor Weefselkweek. *Ned Tijdschr Geneeskd* 93:3366.
- De Bruyn WM. 1961. In Memoriam Dr Remmert Korteweg. *Jaarboek voor Kankeronderzoek en Kankerbestrijding in Nederland, NKI* 11:21-31.
- De Chadarevian S, Kamminga, H (eds). 1998. *Molecularizing biology and medicine: New practices and alliances, 1910s-1970s*. Routledge, New York.
- De Feyfer PMG. 1928. Overheidszorg bij hondsdoelheid in de achttiende eeuw. *Ned Tijdschr Geneeskd* 72:1708-1710.
- Degkwitz R. 1920. Über Masernrekonvaleszentenserum. *Zeitschr f Kinderheilk* 27:171-194.
- De Groot W. 1951. Scientific research of Philips' Industries from 1891 to 1951. *Philips Techn Rev* July-August:3-47.
- De Haan. 1896. Genees-serum bij mazelen. *Ned Tijdschr Geneeskd* 40:359.
- De Haan J. 1924. Het kweeken van weefsels buiten het lichaam door middel van een doorstromingsmethode. *Ned Tijdschr Geneeskd* 68:2108-2117.
- De Haas RA. 1971. Studies on the distribution of polioviruses in Surinam. *Arch Gesamte Virusforsch* 33:72-76.

- De Haas RA, De Kruiyf HA. 1971. Isolation of Guama-group viruses in Surinam. *Trop Geogr Med* 23:268-271.
- De Haas RA, Jonkers AH, Heinemann DW. 1966. Kwatta virus, a new agent isolated from *Culex* mosquitos in Surinam. *Am J Trop Med Hyg* 15:954-957.
- De Haas RA, Oostburg BF, Sitalsing AD, Bellot SM. 1971. Isolation of yellow fever virus from a human liver obtained by autopsy in Surinam. *Trop Geogr Med* 23:59-63.
- De Jong J, Akhtar W, Badhai J, Rust AG, Rad R, Hilkens J, Berns A, Van Lohuizen M, Wessels LFA, De Ridder J. 2014. Chromatin landscapes of retroviral and transposon integration profiles. *PLoS Genet* 10(4):e1004250. DOI:10.1371/journal.pgen.1004250.
- De Jong JC, Claas ECJ, Osterhaus ADME, Webster RG, Lim WL. 1997. A pandemic warning? *Nature* 389:554.
- De Jong JC, Wermenbol AG, Verweij-Uijterwaal MW, Slaterus KW, Wertheim-van Dillen P, Van Doornum GJJ, Khoo SH, Hierholzer JC. 1999. Adenoviruses from human immunodeficiency virus-infected individuals, including two strains that represent new candidate serotypes Ad50 and Ad51 of species B1 and D, respectively. *J Clin Microbiol* 37:3940-3945.
- De Jong JC, Wigand R, Kidd AH, Wadell G, Kapsenberg JG, Muzerie CJ, Wermenbol AG, Firtzlaff RG. 1983. Candidate adenoviruses 40 and 41: Fastidious adenoviruses from human infant stool. *J Med Virol* 11:215-231.
- De Jong M. 2010. Inaugural lecture. Vossiuspress, UvA, Amsterdam.
- De Jong RN, Van der Vliet PC. 1999. Mechanism of DNA replication in eukaryotic cells: Cellular host factors stimulating adenovirus DNA replication. *Gene* 236:1-12.
- De Jongh CL. 1953. *Acute infectieziekten*. Elsevier, Amsterdam.
- Dekking F. 1953. Aetiologie en diagnostiek van virusziekten. *Ned Tijdschr Geneesk* 97:1857-1861.
- Dekking F. 1968. *Hic sunt leones*. Inaugurele rede. A. Oosthoek's Uitgeversmaatschappij N.V., Utrecht.
- De Knecht-van Eekelen A. 1984. Abraham Pieter Fokker (1840-1906) en de serumtherapie bij difterie. *Tsch Gesch Gnk Natuurw Wisk Techn* 7(1984) 4:161-171.
- De Knecht-van Eekelen A. 1989. The interaction of Western and tropical medicine. *In* GM van Heteren, A De Knecht-van Eekelen, MJD Poulissen, AM Luyendijk-Elshout (eds) *Dutch medicine in the Malay archipelago, 1816-1942*. Rodopi, Amsterdam.
- De Knecht-van Eekelen A. 1991. Intree-redes en het beeld van het medisch onderwijs in de Heel- en Verloskunde in Nederland 1865-1900. *Tschr Gnk Natuurw Wisk Techn* 14:119-149.
- De Lange C. 1906. *Vaccine-lichaampjes*. H. Aldershoff. Dissertatie Groningen. *Ned Tijdschr Geneesk* 50:1080-1082.

- Delprat CC, Kummer A. 1965. De wording en geschiedenis van het Genootschap ter Bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde te Amsterdam, 1790-1915 ... Vervolg 1915-1965. Amsterdam.
- De Melker HE, Van den Hof S, Berbers GAM, Conyn-van Spaendonck MAE. 2003. Evaluation of the national immunisation programme in the Netherlands: Immunity to diphtheria, tetanus, poliomyelitis, measles, mumps, rubella and Haemophilus influenzae type b. *Vaccine* 21:716-720.
- Den Dooren de Jong LE. 1954. Virussen en hun gedrag in de levende cel. *Ned Tijdschr Geneesk* 98:2546-2557.
- Den Dooren de Jong LE. 1983. Beijerinck, the Man. In G van Iterson, LE den Dooren de Jong, AJ Kluyver, Martinus Willem Beijerinck: His life and his work. Science Tech, Madison, WI.
- Deng H, Liu R, Ellmeier W, Choe S, Unutmaz D, Burkhardt M, Di Marzio P, Marmon S, Sutton RE, Hill CM, Davis CB, Peiper SC, Schall TJ, Littman DR, Landau NR. 1996. Identification of a major co-receptor for primary isolates of HIV-1. *Nature* 381:661-666.
- De Ruiter HI. 1939. Therapie en profylaxis van mazelen. *Ned Tijdschr Geneesk* 83:1356-1361.
- Dewhurst K. 1955. Sydenham on smallpox. *Br Med J* 4936:432-433.
- Dewhurst K. 1959. Sydenham's original treatise on smallpox with a preface, and dedication to the Earl of Shaftesbury, by John Locke. *Med Hist* 3:278-302.
- D'Herelle F. 1916. Contribution à l'étude de l'immunité. *C R Hebd Séances Acad Sci Tome* 162:570-573.
- D'Herelle F. 1917. Sur un microbe invisible antagoniste des bacilles dysentériques. Note présentée par M. Roux. *C R Acad Sci Paris* 165:373-375.
- D'Herelle F. 1922. The nature of bacteriophage. *Brit Med J* 2(3216):289-293.
- D'Herelle F. 1925. Verslagen Afd Natuurk Kon Akad v Wet Amsterdam 34:835.
- D'Herelle F. 1926. Le bactériophage et son comportement. Masson et Cie, Paris.
- D'Herelle F. 1926. The bacteriophage and its behavior. Translated by GH Smith. The Williams & Wilkins Co., Baltimore, MD.
- D'Herelle F. 1928. Versl Afd Natuurk Kon Akad v Wet, Amsterdam 34:835.
- Dicke WK. 1953. Mazelen. In CL de Jongh (ed.) *Acute infectieziekten*. Elsevier, Amsterdam.
- Dinger JE. 1950. In Memoriam Prof. Dr W.A.P. Schüffner. *Ned Tijdschr Geneesk* 95:3003-3006.
- Dinger JE. 1951. Het aandeel van Nederland in de vooruitgang der geneeskundige wetenschap van 1900-1950. *Tropische Hygiëne*. *Ned Tijdschr Geneesk* 95:3718-3723.
- Dinger JE, Schüffner WAP, Snijders EP, Swellengrebel NH. 1929a. Onderzoek over gele koorts in Nederland. *Ned Tijdschr Geneesk* 73:3255-3257.

- Dinger JE, Schüffner WAP, Snijders EP, Swellengrebel NH. 1929b. Onderzoek over gele koorts in Nederland (Tweede mededeling). *Ned Tijdschr Geneeskd* 73:4378-4384.
- Dinger JE, Schüffner WAP, Snijders EP, Swellengrebel NH. 1929c. Onderzoek over gele koorts in Nederland (Derde mededeling). *Ned Tijdschr Geneeskd* 73:5982-5991.
- Dobson AP, Carper ER. 1996. Infectious diseases and human population history. *Bioscience* 46:115-126.
- Dobson M. 2015. *Murderous contagion: a human history of disease*. Quercus Publishing, 2015, Kindle location 5035.
- Doerr R. 1938. Die Entwicklung der Virusforschung und ihrer Problematik, pp. 1-21. *In* R Doerr, C Hallauer (eds) *Handbuch der Virusforschung*. Erste Hälfte, Springer, Wien.
- Doerr R, Hallauer C (eds). 1938. *Handbuch der Virusforschung*. Erste Hälfte. Springer, Wien.
- Doerr R, Hallauer C (eds). 1939. *Handbuch der Virusforschung*. Zweite Hälfte. Springer, Wien.
- Doerr R, Hallauer C (eds). 1944. *Handbuch der Virusforschung*. I. Ergänzungsband. Springer, Wien.
- Doerr R, Hallauer C (eds). 1950. *Handbuch der Virusforschung*. II. Ergänzungsband. Springer, Wien.
- Dragic T, Litwin V, Allaway GP, Martin SC, Huang Y, Nagashima KA, Cayanan C, Maddon PJ, Koup RA, Moore JP, Paxton WA. 1996. HIV-1 entry into CD4⁺ cells is mediated by the chemokine receptor CC-CKR-5. *Nature* 381:667-673.
- Drielsma A. 1861. De ziektekundig-ontleedkundige veranderingen in de longen na mazelen. *Ned Tijdschr Geneeskd* 5:179-180.
- Dubos R. 1986/1950. *Louis Pasteur, free lance of science*. Da Capo Press, New York. Original edition: 1950.
- Duckworth DH. 1976. Who discovered bacteriophage? *Bacteriol Rev* 40:793-802.
- Dulbecco R. 1974. Oncogenic viruses: The last twelve years. *Cold Spring Harb Symp. Quant Biol* 39:1-7.
- Dulbecco R, Vogt M. 1954. Plague formation and isolation of pure line with poliomyelitis viruses. *J Exp Med* 99:167-182.
- Dumas AM, Geelen JL, Weststrate MW, Wertheim P, Van der Noordaa J. 1981. XbaI, PstI, and BglII restriction enzyme maps of the two orientations of the varicella-zoster virus genome. *J Virol* 39:390-400.
- Editorial JAMA. 1932. Crystallized filtrable virus. *JAMA* 99:656.
- Eijgenraam F. 1991. Dutch AIDS researchers feel heat of publicity. *Science* 251:1422-1423.
- Einstein A, Mühsam H. 1923. Experimentele Bestimmung der Kanalweite von Filtern. *Dtsch Med Wochenschr* 49:1012.

- Elford WJ. 1933. The principles of ultrafiltration as applied in biological studies. *Proc Roy Soc B* 112:384-406.
- Elford WJ, Andrewes CH. 1932. The sizes of different bacteriophages. *Brit J Exp Path* 13:446-456.
- Elkeles G. 1934. Experimentelle Untersuchungen zur Aetiologie der Influenza. *Mededeelingen uit het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde* 1934:60-79.
- Elkeles G. 1971. Über 30 Jahre Artz. *Therapie der Gegenwart* 110(10):1541-1564.
- Emmelot P, Bentvelzen P (eds). 1972. RNA viruses and host genome in oncogenesis. *Proceedings of a conference*. North-Holland Publishing Co., Amsterdam.
- Enders JF. 1961. Letter, *New York Times*, 1 October.
- Enders JF, Peebles TC. 1954. Propagation in tissue cultures of cytopathogenic agents from patients with measles. *Proc Soc Exp Biol Med* 86:277-286.
- Enders JF, Robbins FC, Weller TH. 1954. The cultivation of the poliomyelitis viruses in tissue culture. Nobel Lecture, 11 December. *NobelPrize.org*. <https://www.nobelprize.org/prizes/medicine/1954/enders/lecture/>.
- Enders JF, Weller TH, Robbins FC. 1949. Cultivation of the Lansing strain of poliomyelitis virus in various human embryonic tissues. *Science* 109:85-87.
- Endtz LJ. 1986. Over het moeizame begin van de pokkenpreventie. *Ned Tijdschr Geneeskd* 130:929-930.
- Engvall E, Perlmann P. 1971. Enzyme linked immunosorbent assay (ELISA): Quantitative assay of IgG. *Immunochemistry* 8:871.
- Entrop M. 2003. Verliefde ogen zien Mondriaan. *Uit het dagboek van Eva de Beneditty*. De Parelduiker, 2003/1. Uitgeverij Bas Lubberhuizen, Amsterdam.
- Eriksen A. 2013. Cure or protection? The meaning of smallpox inoculation, ca 1750-1775. *Med Hist* 57:516-536. DOI: 10.1017/mdh.2013.37.
- Erkoreka A. 2009. Origins of the Spanish influenza pandemic (1918-1920) and its relation to the First World War. *J Mol Genet Med* 3(2):190-194.
- Erkoreka A. 2010. The Spanish influenza pandemic in occidental Europe (1918-1920) and victim age. *Influenza and Other Respiratory Viruses* 4(2):81-89.
- Eykman C. 1900. Over Pasteur's methode der preventieve behandeling van rabies en haar resultaten. *Ned Tijdschr Geneeskd* 44:1009-1030.
- Feng Y, Broder CC, Kennedy PE, Berger EA. 1996. HIV-1 entry cofactor: Functional cDNA cloning of a seven-transmembrane, G protein-coupled receptor. *Science* 272:872.
- Fenner F. 1988a. Early efforts at control: Variolation, vaccination and quarantine, pp. 253-256. *In* F Fenner, DA Henderson, L Arita, Z Ježek, ID Ladnyi (eds) *Smallpox and its eradication*. World Health Organization, Geneva.
- Fenner F. 1988b. The history of smallpox and its spread around the world, pp. 235-236. *In* F Fenner, DA Henderson, L Arita, Z Ježek, ID Ladnyi (eds) *Smallpox and its eradication*. World Health Organization, Geneva.

- Fenner F, Gibbs A (eds). 1988. Portraits of viruses: A history of virology. Karger, Basel
- Fenner F, Henderson DA, Arita L, Ježek Z, Ladnyi ID (eds). 1988. Smallpox and its eradication. World Health Organization, Geneva.
- Field AM. 1986. The contribution of the electron microscope. In PP Mortimer (ed.) Public health virology, 12 reports, Public Health Laboratory Service, London.
- Flu PC. 1910. Gelbfieber in Paramaribo, Suriname, 1908-1909. *Z Hyg Infektionskr* 65:17-54.
- Flu PC. 1928. Over filtreerbare en onzichtbare stadia bij microörganismen. *Ned Tijdschr Geneesk* 72:4764-4774.
- Flu PC. 1929. Immunisering van ratten tegen pest door middel van geconcentreerde bacteriophagysaten uit virulente pestbacteriën. *Ned Tijdschr Geneesk* 73(II):4010-4020.
- Flu PC. 1937. Enkele beschouwingen over de gele koorts in Suriname. *Geneesk Tijdschr Ned-Indië* 77:1411-1422.
- Flu PC. 1940. Het ultravirus als ziekte-oorzaak, zijn eigenschappen en een kritisch overzicht van de opvattingen omtrent zijn aard. *Ned Tijdschr Geneesk* 84:3198-3211.
- Flu PC, Renaux E. 1932. Le phénomène de Twort et la bactériophage. *Ann l'Inst Pasteur* 48:15-18.
- Flu PK. 2018. Paul Christiaan Flu: Leven en Werk, 1884-1945. Carbona Uitgeverij, Rotterdam.
- Fokker AP. 1891. Mazelen. *Ned Tijdschr Geneesk* 35:691-692.
- Fokker AP. 1899. De serumtherapie der diphtheria. *Ned Tijdschr Geneesk* 43:322-325.
- Foster SO, El Sid AGH, Deria A. 1978. Spread of smallpox among a Somali nomadic group. *Lancet* 14(2):831-833.
- Fouchier RA, Rimmelzwaan GF, Kuiken T, Osterhaus AD. 2005. Newer respiratory virus infections: Human metapneumovirus, avian influenza virus, and human coronaviruses: Review. *Curr Opin Infect Dis* 18(2):141-146.
- Fox JP, Hall CE. 1980. Viruses in families. Surveillance of families as a key to epidemiology of virus infections. PSG Publishing Co., Littleton, MA.
- Frenkel HS. 1939. Het kweken van ultrafiltreerbare smetstoffen. *Chemisch Weekblad* 36(40):688-691.
- Frenkel HS. 1957. Het kweken van vaccinia-virus in geëxplanteerd epitheelweefsel afkomstig uit de diepe lagen van rundertonglijmvliesepitheel. *Ned Tijdschr Geneesk* 101:2413-2416.
- Frenkel HS. 1961. Letter to Dr Albert B. Sabin, 17 June.
- Frenkel HS. 1963. Zijn virussen levend? *Acta Leiden* 32:83-87.
- Frenkel HS, Julius HW. 1932. Die Züchtung von Vakzin-Virus in Vitro mittels des Durchströmungsapparates. *Acta Brev Neerl* 2:116-118.

- Frenkel HS, Kapsenberg JG. 1954. Het kweken van vaccinia-virus in geëxplanteerd huidweefsel van de runder- en schapenfoetus. *Ned Tijdschr Geneesk* 98:991-996.
- Frenkel HS, Van Waveren GM. 1934. Verslag over de werkzaamheden van het Staats Veeartsenijkundig Onderzoekingsinstituut 1933-1934. Uitg. Alg. Landsdrukkerij, 's Gravenhage.
- Frenkel HS, Van Waveren GM. 1935. Over het kweken van mond- en klauwzeersmetstof in vitro. 1^e mededeling. Uitg. Alg. Landsdrukkerij, 's Gravenhage.
- Frerichs L. 2014. Geheime geliefden. Brieven aan Ada Prins en Jenne Clinge Doorenbos. Van Oorscot, Amsterdam.
- Freundlich MM. 1963. Origin of the electron microscope. *Science* 142(3589):185-188.
- Galama JMD. 2001. Virussen en de paradox van preventie. Inaugural Lecture, Katholieke Universiteit Nijmegen.
- Galassi FM, Habicht ME, Rühli FJ. 2017. Poliomyelitis in Ancient Egypt? *Neurol Sci* 38(2):375. DOI: 10.1007/s10072-016-2720-9.
- Galjaard H. 1977. Professor P.J. Gaillard met emeritaat. *Ned Tijdschr Geneesk* 121:1532.
- Gallo RC, Sarin PS, Gelmann EP, Robert-Guroff M, Richardson E, Kalyanaraman VS, Mann D, Sidhu GD, Stahl RE, Zolla-Pazner S, Leibowitch J, Popovic M. 1983. Isolation of human T-cell leukemia virus in acquired immune deficiency syndrome (AIDS). *Science* 220(4599):865-867.
- Gard S. 1954. Award presentation speech. The Nobel Prize in Physiology or Medicine. NobelPrize.org. <https://www.nobelprize.org/prizes/medicine/1954/ceremony-speech/>.
- Gardner PS. 1978. European Group for Rapid Laboratory Diagnosis. Amsterdam Symposium on Rapid Diagnosis. *J Gen Virol* 39:201-203.
- Gardner PS, McQuillin J. 1980. Rapid virus diagnosis. 2nd ed. Butterworths, London.
- Garfield E. 1990. Will the Lowry method ever be obliterated? The most-cited papers of all time, SCI 1945-1988. Part 1A. The SCI Top 100. *Current Contents* 7:3-14.
- Gaudillière J-P. 1998. The molecularization of cancer etiology in the postwar United States: Instruments, politics and management, pp. 139-170. *In* S de Chadarevian, H Kamminga (eds) *Molecularizing biology and medicine: New practices and alliances 1910s-1970s*. Routledge, New York.
- Geison GL. 1995. The private science of Louis Pasteur. Princeton University Press, Princeton, NJ.
- Geist-Hofman AM, Meininger JV, Verkroost CM. 1972. Zinking, zinkingskoorts en zinkingsziekte. *Ned Tijdschr Geneesk* 116:23-30.
- Geysen HM, Meloen RH, Barteling SJ. 1984. Use of peptide synthesis to probe viral antigens for epitopes to a resolution of a single amino acid. *Proc Nat Acad Sci USA* 81:3998-4002.

- Gezondheids Organisatie TNO. 1952. Verslag over het jaar 1951. Nederlandse Organisatie voor Toegepast-natuurwetenschappelijk Onderzoek ten behoeve van de Volksgezondheid, 's-Gravenhage.
- GGD Amsterdam, Archief. 1956. Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdienst, Amsterdam. Jaarverslag.
- GGD Amsterdam, Archief. 1957. Jaarverslagen van de Geneeskundige en Gezondheidsdienst.
- GGD Amsterdam, Archief. 1956. Streeklaboratorium voor de Volksgezondheid. GG&GD, Amsterdam. Jaarverslag.
- GGD Amsterdam, Archief. 1959. Streeklaboratorium voor de Volksgezondheid. GG&GD, Amsterdam. Jaarverslag.
- GGD Amsterdam, Archief. 1965. Streeklaboratorium voor de Volksgezondheid. GG&GD, Amsterdam. Jaarverslag.
- Gildemeister E, Haagen E, Waldmann O. 1939a. Handbuch der Viruskrankheiten. Erster Band. Verlag von Gustav Fischer in Jena.
- Gildemeister E, Haagen E, Waldmann O. 1939b. Handbuch der Viruskrankheiten. Zweiter Band. Verlag von Gustav Fischer in Jena.
- Gillett MC. 2009. The Army Medical Department 1917-1941. Center of Military History, US Army, Washington, DC.
- Girard M. 1988. The Pasteur Institute's contributions to the field of virology. *Ann Rev Microbiol* 42:745-763.
- Gispén R. 1951. Het aandeel van Nederland in de vooruitgang der geneeskundige wetenschap van 1900 tot 1950. *Microbiologie. Ned Tijdschr Geneeskd* 95:830-839.
- Gispén R. 1953. Inenting tegen pokken, pp. 131-183. *In* CL de Jongh (ed.), *Acute infectieziekten*. Elsevier, Amsterdam.
- Gispén R. 1957. Vaccinatie tegen poliomyelitis. *Ned Tijdschr Geneeskd* 101:1813-1818.
- Gispén R. 1961. Vaccinatie tegen poliomyelitis met niet vermeerderingsvatbaar virus. Verslag van het poliomyelitis-symposium. *Excerpta Medica Amsterdam*, pp. 9-16.
- Gispén R. 1975. Vosserrabies aan deze zijde van de grens. *Ned Tijdschr Geneeskd* 119:800-802.
- Gispén R, Schmittmann GJP, Saathof B. 1965. Rabies vaccine derived from suckling rabbit brain. *Arch Ges Virusforsch* 15:366-376.
- NGNH. 1845 Archief van het Genootschap ter bevordering van Natuur- Genees- en Heelkunde, Stadsarchief Amsterdam, toegangsnummer 819, inv. nr. 1.1.2:99-100. Jaarvergadering 1845.
- NGNH. 1859-1895. Archief van het Genootschap ter bevordering van Natuur- Genees- en Heelkunde, Stadsarchief Amsterdam, toegangsnummer 819, inv. nr. 1.1.19. Presentielijsten voor aanwezigen op vergaderingen 1859-1895.

- GNGH. 1924. Archief van het Genootschap ter bevordering van Natuur- Genees- en Heelkunde, Stadsarchief Amsterdam, toegangsnummer 819, inv. nr. 3.9.608. Werken van het Genootschap. 2^e serie, Deel 11. Afl. 1.
- GNGH. 1926. Archief van het Genootschap ter bevordering van Natuur- Genees- en Heelkunde, Stadsarchief Amsterdam, toegangsnummer 819, inv. nr. 3.9.608. Werken van het Genootschap. 2^e serie, Deel 11. Afl. 3.
- GNGH. 1928. Archief van het Genootschap ter bevordering van Natuur- Genees- en Heelkunde, Stadsarchief Amsterdam, toegangsnummer 819, inv. nr. 3.9.608. Werken van het Genootschap. 2^e serie, Deel 12. Afl. 3.
- GNGH. 1931. Archief van het Genootschap ter bevordering van Natuur- Genees- en Heelkunde, Stadsarchief Amsterdam, toegangsnummer 819, inv. nr. 3.9.608. Werken van het Genootschap. 2^e serie, Deel 13. Afl. 2.
- Gorter E, De Graaff WC. 1915. Klinische diagnostiek. Bacteriologische, Serologische en Chemische onderzoekingsmethoden. 1915. S.C. van Doesburgh, Leiden.
- Gorter E, De Graaff WC. 1949. Klinische diagnostiek. 6^e druk. Stenfert Kroese's Uitgevers-Mij, Leiden.
- Gorter HW. 2014. Brief aan Ada, Bern, 2 november 1918, pp. 350-351. *In* L Frerichs. Geheime geliefden. Brieven aan Ada Prins en Jenne Clinge Doorenbos. Van Oorschot, Amsterdam.
- Goslinga CC. 1979. A short history of the Netherlands Antilles and Surinam. Martinus Nijhoff, The Hague.
- Goudsmit J, Debouck C, Meloen RH, Smit L, Bakker M, Asher DM, Wolff AV, Gibbs Jr CJ, Gajdusek CD. 1988. HIV type 1 neutralization epitope with conserved architecture elicits early type-specific antibodies in experimentally infected chimpanzees. *Proc Natl Acad Sci USA* 85:4478-4482.
- Gradmann C. 2014. A spirit of scientific rigour: Koch's postulates in twentieth-century medicine. *Microbes and Infection* 16:885-892.
- Grafe A. 1991. A history of experimental virology. Springer, Berlin.
- Graham FL. 1988. This Week's Citation Classic. *Current Contents* 46:16.
- Graham FL, Van der Eb AJ. 1973. A new technique for the assay of infectivity of human adenovirus 5 DNA. *Virology* 52:456-467.
- Gratia A. 1938. Nature des ultravirus, pp. 109-157. *In* C Levaditi, P Lépine et al., Les ultravirus des maladies humaines. Maloine, Paris.
- Gratia A. 1945. La conception endo-exogène des virus et des bactériophages et la théorie infra-cellulaire de la vie. *Bull Acad R Med Belg* 10:139-150.
- Griffiths P. 2002. Science and Technology Committee, House of Lords. Minutes of evidence, session 2002-03. Examination of Witnesses, 2002, Question 225. (www.Parliament.UK > Parliamentary business > Publications and Records > Committee Publications > All Select Committee Publications > Lords Select

- Committees > Science and Technology > Science and Technology. Minutes of Evidence).
- Griffiths PD, Panjwani DD, Stirr PR, Ball MG, Ganczakowski M, Blacklock HA, Prentice HG. 1984. Rapid diagnosis of cytomegalovirus infection in immunocompromised patients by detection of early antigen fluorescent foci. *Lancet* 2(8414):1242-1245.
- Groen J, Veening MM, Leentvaar-Kuipers A, Osterhaus AD. 1998. A case of human rabies in the Netherlands. *Infection* 26:196.
- Grosheide PM, Klokman-Houweling JM, Conyn-van Spaendonck MAE, and the National Hepatitis B Steering Committee. 1995. Programme for preventing perinatal hepatitis B infection through screening of pregnant women and immunisation of infants of infected mothers in the Netherlands, 1989-92. *Brit Med J* 311:1200-1202.
- Grosheide PM, Van Osand HC, Schalm SW, Heijtkink RA. 1991. Immunoprophylaxis to limit a hepatitis B epidemic among women undergoing in vitro fertilization. *Vaccine* 9:682-687.
- Guatelli JC, Whitfield KM, Kwok DY, Barringer KJ, Richman DD, Gingeras TR. 1990. Isothermal, in vitro amplification of nucleic acids by a multienzyme reaction modeled after retroviral replication. *Proc Natl Acad Sci USA* 87(5):1874-1878.
- Haakma Tresling T. 1872. Aantekeningen over mazelen te Winschoten in de jaren 1861, 1865 en 1871. *Ned Tijdschr Geneesk* 16:228-256.
- Haakma Tresling T. 1893. Rapport van de commissie voor de geneeskundige statistiek. Iets over mazelen te Winschoten en een woord over de prophylaxis. *Ned Tijdschr Geneesk* 37:32-40.
- Haalboom AF. 2014. Spanish flu and army horses: What historians and biologists can learn from a history of animals with flu during the 1918-1919 influenza pandemic. *Studium* 7:124-139.
- Haalboom AF. 2017. Negotiating zoonoses: Dealings with infectious diseases shared by humans and livestock in the Netherlands (1898-2001). PhD thesis, Utrecht University.
- Haeseker B. 2002. Karl Landsteiner (1868-1943) en de specificiteit van serologische reacties, honderd jaar geleden en nu. *Ned Tijdschr Geneesk* 146:575-579.
- Haex AJC. 1965. In memoriam Prof. Dr. J. Mulder. *Ned Tijdschr Geneesk* 109:2161-2163.
- Halifax Chronicle Herald. 1989. Obituary of Dr Clennel van Rooyen. *Halifax Chronicle Herald*, 17 March.
- Hallewas G-J. 1981. De gezondheidszorg in Suriname. PhD thesis, University of Groningen.

- Haneveld GT. 2004. Het besloten Utrechts Geneeskundig Gezelschap Matthias van Geuns als historie- en inspiratiebron. *Ned Tijdschr Geneeskd* 148:2602-2606.
- Hankins CA, Wainberg MA, Weiss RA. 2014. In tribute to Joep Lange. *Retrovirology* 11:82.
- Hanlo J. 1880. De sterfteverhouding aan mazelen en roodvonk. *Ned Tijdschr Geneeskd* 23:570-571.
- Havenga M, Vogels R, Zuidgeest D, Radosevic K, Mueller S, Siewerts M, Weichold F, Damen I, Kaspers J, Lemckert A, Van Meerendonk M, Van der Vlugt R, Holterman L, Hone D, Skeiky Y, Mintardjo R, Gillissen G, Barouch D, Sadoff J, Goudsmit J. 2006. Novel replication-incompetent adenoviral B-group vectors: High vector stability and yield in PER.C6 cells. *J Gen Virol* 87:2135-2143. DOI 10.1099/vir.0.81956-0.
- Hawkes RA. 1979. General principles underlying laboratory diagnosis of viral infections. *In* EH Lennette, P Halonen, FA Murphy (eds) *Laboratory diagnosis of infectious diseases: Principles and practice, Volume II: Viral, rickettsial and chlamydial diseases*. Springer, New York.
- Health Council of the Netherlands. 2001. Universal vaccination against hepatitis B. Publication no. 2001/03. Health Council of the Netherlands, The Hague.
- Health Inspectorate. Mededelingen en Bekendmakingen. 1953. Kinkhoest-Diphtherie-Tetanusvaccinatie van Kinderen. *Ned Tijdschr Geneeskd* 93:695-696.
- Heine J von. 1840. Beobachtungen über Lähmungszustände der unteren Extremitäten und deren Behandlung. Köhler, Stuttgart.
- Heine J von. 1860. Spinale Kinderlähmung. Cotta.
- Hekker AC. 1962. De antigeniteitsbepaling van geïnactiveerd poliomyelitisvirusvacin. Academic thesis, University of Leiden.
- Hekker AC. 1982. Van cbr en har via IF naar Elisa: de Virologie vandaag. Inaugural Lecture. University of Utrecht, 18 May.
- Hekmeijer FC. 1867. Over een algemene rationele wet op het houden van honden ter voorkoming van hondsdolheid en de verspreiding van deze ziekte. *Ned Tijdschr Geneeskd* 11:248-250.
- Henderson DA, Ježek Z. 1988. Somalia and Djibouti, pp. 1037-1068. *In* F Fenner, DA Henderson, L Arita, Z Ježek, ID Ladnyi (eds) *Smallpox and its eradication*. World Health Organization, Geneva.
- Hendriks JT. 2017. Societal vaccinology: The Netherlands public sector vaccine development, production and technology transfer in the context of global health. PhD thesis, University of Amsterdam.
- Henle J. 1938. On miasmata and contagia. Translated by G Rosen. Johns Hopkins Press, Baltimore, MD.
- Herderschêe D. 1910. School en besmettelijke ziekten. *Ned Tijdschr Geneeskd* 54:279-295.

- Herderschée D, Wolff LK. 1924. De geneeskrachtige waarde van den typhusbacterio-
phaag bij lijders aan typhus abdominalis. *Ned Tijdschr Geneesk* 68:2706-2714.
- Hermanides CH. 1911. Gevallen van de ziekte van Heine-Medin (epidemische
kinderverlamming) te Noordwijk. *Ned Tijdschr Geneesk* 55:681-693.
- Hermans PH. 1963. In memoriam Dr Sandor Weidinger. *Chemisch Weekblad* 59:537.
- Hers JFP, Mulder J. 1961. Broad aspects of the pathology and pathogenesis of human
influenza. *Am Rev Resp Diseases* 83:84-97.
- Hers JF, Van der Kuip L, Masurel N. 1968. Rapid diagnosis of influenza. *Lancet*
7541:510-511.
- Heston WE, Parks WP. 1977. Mammary tumors and mammary tumor virus expres-
sion in hybrid mice of strains C57BL and GR. *J Exp Med* 146:1206-1220.
- Hillen HFP. 2017. De hofarts, de dominee, een geleerd genootschap en de pokken.
Ned Tijdschr Geneesk 161:D111.
- Himawan S. 1995. The history of pathology in Indonesia. *Med J Indones* 4:4-11.
- Hippocrates. [1923]. English translation by WHS Jones. Harvard University Press,
Cambridge, MA.
- Hoeben RC, Valerio D, Van der Eb AJ, Van Ormondt H. 1992. Gene therapy for human
inherited disorders: Techniques and status. *Crit Rev Oncol Hematol* 13:33-54.
- Hofman B. 1967. Poliomyelitis in the Netherlands before and after vaccination with
inactivated polio vaccine. *J Hyg* 65:547-557.
- Hofman B. 1972. Poliomyelitis in the Netherlands 1958-69: The influence of a
vaccination programme with inactivated poliovaccine. *Bull Wld Hlth Org*
46:735-745.
- Hofman B, Wilterdink JB. 1960. Poliomyelitis antibodies in sera from the Nether-
lands, Curaçao, Surinam, St Eustatius and Netherlands New Guinea. *Antonie
van Leeuwenhoek* 20:397-406.
- Holmberg C, Blume S, Greenough P (eds). 2017. The politics of vaccination: A global
history. Manchester University Press, Manchester.
- Hoogendoorn D. 1948. Over de diphtherie in Nederland. *Epidemiologie en prophylaxe*. PhD thesis, University of Utrecht.
- Houwaart ES. 1991. De Hygiënisten. *Artsen, staat & volksgezondheid in Nederland,
1840-1890*. Historische Uitgeverij, Groningen.
- Houweling H, Heisterkamp SH, Van Wijngaarden JK, Wiessing LG, Coutinho RA,
Jager JC. 1994. Analyse van de AIDS-epidemie in Nederland, 1982-1993. *Ned
Tijdschr Geneesk* 138:1954-1959.
- Huebner RJ. 1957. Implications of recent viral studies. *Public Health Reports*
72:377-380.
- Huebner RJ. 1959. 70 Newly recognized viruses in man. *Public Health Reports* 74:6-12.
- Huisman J. 2002a. Pokkenvaccinatie. *In Gezondheidsraad Ao8/08, 2002:4-5*
(pokkenvaccinatie).

- Huisman J. 2002b. Poliovaccinatie. *In* Gezondheidsraad A08/08, 2002:3 (polio vaccinatie).
- Huët GJ. 1951. Het rapport over de mazelenprophylaxe. *Maandschr. v. Kindergeneesk.* 19:509.
- Hüsken-Nillissen HWM, De Moulin D. 1986. De Dienst der Volksgezondheid in Nederlands-Indië: een terugblik. *Ned Tijdschr Geneesk* 130:2356-2360.
- Huygelen C. 1997. The immunization of cattle against Rinderpest in eighteenth-century Europe. *Med Hist* 41:182-196.
- Ily J. 2012. *The practical Einstein: Experiments, patents, inventions.* Johns Hopkins University Press, Baltimore, MD.
- Ingen Housz JM, Beale N, Beale E. 2005. The life of Dr Jan Ingen Housz (1730-99), private counsellor and personal physician to Emperor Joseph II of Austria. *J Med Biogr* 13:15-21.
- International Poliomyelitis Congress. 1952. *Poliomyelitis: Papers and discussions presented at the Second Poliomyelitis Conference, 1951, Copenhagen.* J.B. Lippincott, Philadelphia, PA.
- Ivanovski D. 1903. Uber die Mosaikkrankheit der Tabakspflanze [On the mosaic disease of tobacco plant]. *Z. Pflanzenkr.* 13:1-41.
- Ivanowski D. 1942/1892. On the mosaic disease of the tobacco plant. Translated by J Johnson. *Phytopathological Classics* 7:27-30. Original: Ueber die Mosaikkrankheit der Tabakspflanze. *St Peters. Acad Imp Sci Bull* 35:67-70.
- Jansen J. 1951. Richard Shope: Doctor medicinae honoris causa Medicinae Veterinariae. *Tijdschr Diergeneesk* 76:209.
- Janssen LW. 1939. Inleiding tot het virusprobleem met mond- en klauwzeer als voorbeeld. Symposium 'Het ultrafiltreerbare virus'. Nederlandse Vereniging voor Biochemie, 1 juli 1939 te Wageningen. *Chemisch Weekblad* 36(40):684-688.
- Janssen LW. 1940. Viruseiwitten en hun productie door de cel. *Ned Tijdschr Geneesk* 84:3220-3239.
- Janssen LW. 1948. Experimenteel en theoretisch virusonderzoek. *In* Symposium over virussen. Nederlandse Vereniging voor Biochemie. 13 december 1947 en 14 februari 1948. D.B. Centen's Uitgevers-Maatschappij N.V., Amsterdam.
- Jansz HS. 1968. Replicatie in vitro, rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van gewoon hoogleraar in de Fysiologische Chemie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht op 22 april 1968. Uitgeverij A. Oosthoek, Utrecht.
- Janzen JW, Wolff LK. 1923a. Bacteriophag-studies II. *Ned Tijdschr Geneesk* 67:2107-2112.
- Janzen JW, Wolff LK. 1923b. Bacteriophag-studies III. *Ned Tijdschr Geneesk* 67:147-150.

- Javier RT, Butel, JS. 2008. The history of tumor virology. *Cancer Research* 68:7693-7706.
- Jeanselme E. 1929. L'oeuvre de J. Bontius, pp. 209-222. Paper presented at the Sixth International Congress of History of Medicine, Leiden-Amsterdam, 18-25 July 1927. De Vlijt, Anvers.
- Jeffery K, Aarons E. 2009. Diagnostic approaches, p. 3. *In* AJ Zuckerman, JE Banatvala, BD Schoub, PD Griffiths, P Mortimer (eds) *Principles & Practice of Clinical Virology*, 6th ed. Wiley-Blackwell.
- Jenkins JS. 1999. The English inoculator: Jan Ingen-Housz. *J R Soc Med* 92:534-537.
- Jenner E. 1801. The origin of the vaccine inoculation. D.N. Shury, London.
- Johnson HN. 1959. Rabies, pp. 405-431. *In* TM Rivers, FL Horsfall (eds) *Viral and rickettsial infections of man*. J.B. Lippincott, Philadelphia, PA.
- Johnson J (ed. and trans.). 1942. *Phytopathological Classics* 7.
- Johnson N, Vos A, Freuling C, Tordo N, Fooks AR, Müller T. 2010. Human rabies due to lyssavirus infection of bat origin. *Vet Microbiol* 142:151-159.
- Joly R. 1964a. Hippocrate, médecine grecque. Des airs, des eaux, des lieux. Editions Gallimard.
- Joly R. 1964b. Hippocrate, médecine grecque. Épidémies. Editions Gallimard.
- Jongkees LBW. 1963. Het Nederlandse Kanker-Instituut 50 jaar. *Ned Tijdschr Geneeskd* 107:1589-1592.
- Jonkers AH, Metselaar D, Homobono Pães de Andrade A, Tikasingh ES. 1967. Restan virus, a new group C arbovirus from Trinidad and Surinam. *Am J Trop Med Hyg* 16:74-78.
- Josephus Jitta NM. 1937. In memoriam Professor Dr. H. Aldershoff. *Ned Tijdschr Geneeskd* 81:4034-4035.
- Kaadan, AN. 2000. Al Raz's book on smallpox and measles. *Qatar Medical Journal* 7. DOI: 10.5339/qmj.2000.2.7.
- Kalwij, AS. 1959. De epidemiologie van de poliomyelitis in Nederland. Van Gorcum, Assen.
- Kamberbeek E, Van Gilde PHG, Hildernisse LW. 1947. Rubeola als oorzaak van aangeboren afwijkingen. *Ned Tijdschr Geneeskd* 91:966-967.
- Kamberbeek EHM. 1953. Rode hond, pp. 184-201. *In* CL de Jongh (ed.) *Acute infectieziekten*. Elsevier, Amsterdam.
- Kamp AF, La Rivière JWM, Verhoeven W (eds). 1959. Albert Jan Kluyver: His life and his work. North-Holland Publishing Co., Amsterdam/Interscience, New York.
- Kaplan C. 1971. Rabies vaccines: An assessment. *Proc R Soc Med* 64:228-231.
- Kapsenberg JG. 1975. Wetenschappelijke achtergronden in de ontwikkeling van de medische virologische diagnostiek. *Ned Tijdschr Geneeskd* 119:1946-1951.
- Kapsenberg JG. 1988a. In memoriam prof.dr. A.C. Hekker. *Ned Tijdschr Geneeskd* 132:512.

- Kapsenberg JG. 1988b. Picornaviridae: The enteroviruses (Polioviruses, Coxsackieviruses, Echoviruses), p. 713. *In* EH Lennette, P Halonen, FA Murphy (eds) Laboratory diagnosis of infectious diseases: Principles and practice, Volume II: Viral, rickettsial and chlamydial diseases. Springer, New York.
- Kapsenberg JG. 2002. [private] Brief aan Werkgroep Klinische Virologie.
- Kast WM, Offringa R, Peters PJ, Voordouw AC, Meloen RH, Van der Eb AM, Melief CJM. 1989. Eradication of adenovirus E1-induced tumors by E1A specific cytotoxic T lymphocytes. *Cell* 59:603-614.
- Kemeny DM, Challacombe SJ. 1988. An introduction to ELISA, pp. 1-29. *In* DM Kemeny, SJ Challacombe (eds) ELISA and other solid phase immunoassays: Theoretical and practical aspects. John Wiley & Sons, Chichester.
- Kersten AE. 1996. Een organisatie van en voor onderzoekers. De Nederlandse organisatie voor Zuiver-Wetenschappelijk Onderzoek (Z.W.O.) 1947-1988. Van Gorcum & Comp. B.V., Assen.
- Kiebits T, Van Gemen B, Van Strijp D, Schukking R, Dircks M, Adriaanse H, Malek L, Sooknanan R, Lens P. 1991. NASBA isothermal enzymatic invitro nucleic acid amplification optimized for the diagnosis of HIV-1 infection. *J Virol Methods* 35:273-286.
- Kirschner L. 1936. De Landskoepokinrichting en het Instituut Pasteur 1890-1935. *Geneesk Tijdschr Ned-Indië. Feestbundel*:258-274.
- Klein AJ, Hertzberger E. 1951. The manufacture of virus vaccine against influenza. *Philips Techn Rev* 12(10):273-304.
- Kluyver AJ. 1937. Life's fringes. *Handelingen XXV^{ste} Nederlandsch Natuur- en Geneeskundig Congres* 82.
- Kluyver AJ. 1983. Beijerinck, the Microbiologist, pp. 99-154. *In* G van Iterson, LE den Dooren de Jong, AJ Kluyver, Martinus Willem Beijerinck: His life and his work. Science Tech, Madison, WI.
- Knegtmans PJ. 2007. From Illustrious School to University of Amsterdam. Amsterdam University Press, Amsterdam.
- Knudson AG. 1971. Mutation and cancer: Statistical study of retinoblastoma. *Proc Natl Acad Sci USA* 68:820-823.
- Köhler G, Milstein C. 1975. Continuous cultures of fused cells secreting antibody of predefined specificity. *Nature* 256:495-497.
- Kok GJPCM. 1957. Infectious respiratory diseases by adenoviruses among military recruits using the cell culture technique. PhD thesis, Radboud University, Nijmegen.
- Kok PW, Leeuwenburg J, Tukei P, Van Wezel AL, Kapsenberg JG, Van Steenis G, Galazka A, Robertson SE, Robinson D. 1992. Serological and virological assessment of oral and inactivated poliovirus vaccines in a rural population in Kenya. *Bull Wld Hlth Org* 70 (1):93-103.

- Korteweg R. 1933. Experimenteel onderzoek aangaande de erfelijkheid van kanker. Ned Tijdschr Geneeskd 77:4034-4050.
- Korteweg R. 1934a. Proefondervindelijke onderzoeken aangaande erfelijkheid van kanker. Ned Tijdschr Geneeskd 78:240-242.
- Korteweg R. 1934b. Chromosomale invloeden op den groei en extra-chromosomale invloeden op het ontstaan van kanker bij de muis. Ned Tijdschr Geneeskd 78:13.
- Korteweg R. 1935. De vierde bijeenkomst van de Leeuwenhoekvereniging gehouden te Amsterdam op 5, 6 en 7 juni 1935. Ned Tijdschr Geneeskd 79:5084.
- Korteweg R. 1936a. De erfelijke factoren, welke de dispositie voor kanker van de borstklier bij de muis bepalen. Ned Tijdschr Geneeskd 80:4008-4014.
- Korteweg R. 1936b. On the manner in which the disposition to carcinoma of the mammary gland is inherited in mice. *Genetica* 18:350-371.
- Korteweg R. 1937a. Les facteurs héréditaires déterminants la prédisposition au cancer de la mamelle chez la souris. *Acta de l'Union Internationale contre le Cancer* 2:136-143.
- Korteweg R. 1937b. Nieuwe gezichtspunten op het gebied van het experimenteele kankeronderzoek. Ned Tijdschr Geneeskd 81:6154.
- Korteweg R. 1946. Kanker van de borstklier bij de muis. Ned Tijdschr Geneeskd 90:780-783.
- Korteweg R. 1948. Indrukken en gedachten naar aanleiding van een studiereis naar Amerika. Ned Tijdschr Geneeskd 92:1486-1489.
- Kramer PH. 1930. Mededeelingen over pokken, naar aanleiding van 118 behandelde gevallen. Ned Tijdschr Geneeskd 74:2366-2382.
- Kranendonk O. 1967. L'Institut d'Hygiène Tropicale, Amsterdam. Département de l'Institut Royal des Tropiques. *Acta Trop.* XXIV(2):151-157.
- Kroes CM. 1922. Voorbehoeding tegen mazelen door serum-inspuiting. Ned Tijdschr Geneeskd 66:1746-1747.
- Kropveld SM. 1923. Studies over den bacteriophag tegen staphylocokken. Ned Tijdschr Geneeskd 67:1228-123.
- Kruit P, Schapink FW, Geus JW, Verkleij AJ, Hulstaert CE. 1996. Electron microscopy in the Netherlands. 2.10B Developments since the 1950s, pp. 287-299. *In* T Mulvey (ed.) *Advances in imaging and electron physics: The growth of electron microscopy*. Academic Press, San Diego, CA.
- Kühler KP. 1953. Jan van Geuns: zijn betekenis voor de geneeskundige wetenschap en het geneeskundig onderwijs. PhD thesis, University of Amsterdam.

- Laidlaw PP. 1935. Epidemic influenza: A virus disease. *Lancet* 225(5828):1118-1124.
- Lampe PHJ. 1927. Suriname. Sociaal-hygiënische beschouwingen. Koninklijke Vereeniging Koloniaal Instituut, Amsterdam. Mededeling no. XXIII, Afdeeling Tropische Hygiëne no. 14. Uitgave van het Instituut. Druk J.H. de Bussy, Amsterdam.

- Lampe PHJ. 1936. De gezondheidszorg in Nederlandsch West-Indië. *Geneesk Tijdschr Ned-Indië. Feestbundel*:320-347.
- Landsteiner K, Popper E. 1909. Uebertragung der Poliomyelitis acuta auf Affen. *Z. Immunitätsforsch. Orig.*, 2:377-390.
- Lange JMA. 1987. Serological markers in HIV infection. Rodopi, Amsterdam.
- Lange JMA. 1993. HIV-related morbidity and mortality in sub-Saharan Africa: Opportunities for prevention. *AIDS* 7(12):1675-1676.
- Langeveld JPM, Casal JI, Osterhaus ADME, Cortés E, Swart R de, Vela C, Dalsgaard K, Puijk WC, Schaaper WMM, Melen R. 1994. First peptide vaccine providing protection against viral infection in the target animal: Studies of canine parvovirus in dogs. *J Virol* 68:4506-4513.
- Lavigne R, Robben J. 2012. Professor Dr Richard Bruynoghe. *Bacteriophage* 2(1):1-4. DOI: 10.4161/bact.20024.
- Lechevalier H. 1972. Dmitri Iosifovich Ivanovski (1864-1920). *Bacteriological Reviews* 36:135-145.
- Lechevalier HA, Solotorovsky M. 1974. Three centuries of microbiology. Dover, New York.
- Lee DN, Papes M, Van Den Bussche RA. 2012. Present and potential future distribution of common vampire bats in the Americas and the associated risk to cattle. *PLoS ONE* 7(8):e42466. DOI: 10.1371/journal.pone.0042466.
- Le Goff J-M. 2011. Diffusion of influenza during the winter of 1889-1890 in Switzerland. *Genus* 67(2):77-99.
- Le Goff J-M, Bühlmann F, Camenisch M, Giudici F, Tettamanti M. 2009. The diffusion of influenza in Switzerland in 1889-90. IUSSP, session 223, Marrakech.
- Lelie PN, Reesink HW, De Jong-van Manen ST, Dees PJ, Reerink-Brongers EE. 1984. Immunogenicity and safety of a plasma-derived heat-inactivated hepatitis B vaccine (CLB). Studies in volunteers at a low risk of infection with hepatitis B virus. *Am J Epidemiol* 120:694-702.
- Lenette EH, Halonen P, Murphy FA (eds). 1988. Laboratory diagnosis of infectious diseases: Principles and practice, Volume II: Viral, rickettsial and chlamydial diseases. Springer, New York.
- Lenette EH, Schmidt NJ (eds). 1979. Diagnostic procedures for viral, rickettsial and chlamydial infections, 5th ed. American Public Health Association, Washington, DC.
- Lenoir T. 1992. Laboratories, medicine and public life in Germany 1830-1849: Ideological roots of the institutional revolution, pp. 1-14. *In* A Cunningham, P Williams (eds) *The laboratory revolution in medicine*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Le Poole JB. 1947/1948. A new electron microscope with continuously variable magnification. *Philips Techn Rev* 9:33-45.
- Lequin R. 2005. Enzyme Immunoassay (EIA)/Enzyme-Linked Immunosorbent Assay (ELISA). *Clin Chem* 51:2415-2418.

- Lesterhuis J, Houwaart ES. 2000. Bringing the inbred-mouse to Europe: The Netherlands Cancer Institute within the context of international cancer research 1913-1950. *In* WU Eckart (ed.) 100 Years of organized cancer research/100 Jahre organisierte Krebsforschung. Georg Thieme Verlag, Stuttgart.
- Levaditi C. 1922. Ectodermoses neurotropes. Poliomyélite, encephalite, herpes. Masson et Cie, Éditeurs, Paris.
- Lie KT. 1960. Poliomyelitis in Indonesia, a serological survey for neutralizing antibodies against polio viruses, 1957-1959. *Trop Geogr Med* 12:293-302.
- Lindner U, Blume SS. 2006. Vaccine innovation and adoption: Polio vaccines in the UK, the Netherlands and West Germany, 1955-1965. *Med Hist* 50:425-446.
- Lodder WJ, Vinjé J, Van der Heide R, De Roda Husman AM, Leenen EJ, Koopmans MP. 1999. Molecular detection of Norwalk-like caliciviruses in sewage. *Appl Environ Microbiol* 65(12):5624-5627.
- Loeffler F, Frosch P. 1898. Berichte (I-III) der Kommission zur Erforschung der Maul- und Klauenseuche bei dem Institut für Infektionskrankheiten in Berlin. *Zbl Bakt Parasitenkr I*(23):371-391.
- Löffler F, Frosch P. 1961/1898. Report of the commission for research on the foot-and-mouth disease., p. 152. *In* TD Brock (ed. and trans.) Milestones in microbiology, 1546 to 1940. Prentice Hall International, London. Original: 1898.
- Löwy, I. 1990. Variances in meaning in discovery accounts: The case of contemporary biology. *Hist Stud Phys Biol Sci* 21 (1):87-121.
- Lustig A, Levine AJ. 1992. One hundred years of virology. *J Virol* 66:4629-4631.
- Lutz H, Koopmans M, Osterhaus A, Rottier P. 2016. Prof. Dr Dr h.c. mult. Marian Horzinek, Obituary. <http://www.abcdcatsvets.org/obituary/>.
- Luyendijk-Elshout AM, Van Heteren GM, De Knecht-van Eekelen A, Poulissen KJD (eds). 1989. Dutch medicine in the Malay Archipelago 1816-1942. Rodopi, Amsterdam.
- Lvov DK. 1993. Centenary of virology, pp. 3-14. *In* BWH Mahy and DK Lvov (eds) Concepts in virology: From Ivanovsky to the present. Harwood Academic Publishers, Chur, Switzerland.
- Lwoff A. 1957. The concept of virus: The Third Marjory Stephenson Memorial Lecture. *J Gen Microbiol* 17:239-253.
- Lwoff A, Tournier P. 1966. The classification of viruses. *Annu Rev Microbiol* 20:45-74.
- Maddox J. 1990. Dutch cure for AIDS is discredited. *Nature* 347:411.
- Madeley CR. 1992. Virus diagnosis and the electron microscope, pp. 53-67. *In* AJ Scheffer (ed.) Liber amicorum voor prof. dr. J.B. Wilterdink. Universiteitsdrukkerij, Groningen.
- Madeley CR. 2001. Who needs clinical virologists anyway? *Ned Tijdschr Med Microbiol* 9:38-42.

- Mahy BWJ. 1997. A dictionary of virology, 2nd ed. Academic Press, San Diego, CA.
- Mandema E. 2002. Levensbericht A. Querido, pp. 73-82. *In* Levensberichten en herdenkingen, Amsterdam.
- Masurel N. 1962. Studies on the content of haemagglutination inhibiting antibody for swine influenza virus A. PhD thesis, Leiden.
- Masurel N. 1969. Serological characteristics of a 'new' serotype of influenza A virus: The Hong Kong strain. *Bull Wld Hlth Org* 41:461-468.
- Masurel N. 1971. Adreswijziging Nationaal Influenza Centrum van de WHO. *Ned Tijdschr Geneesk* 115:975.
- Masurel N. 1979. Immunisatie van bejaarden met H₁N₁-influenzavirus bevattend subunit- en totaal-virusvaccin. *Ned Tijdschr Geneesk* 123:196-199.
- Masurel N, Anker WJ. 1978. Influenza A during the winter season 1977-78 caused by the 'old' H₃N₂-virus and the 'new' H₁N₁-virus. *Ned Tijdschr Geneesk* 122(11):383-384.
- Mathiot CC, Grimaud G, Garry P, Bouquety JC, Mada A, Daguisy AM, Georges AJ. 1990. An outbreak of human Semliki Forest virus infections in Central African Republic. *Am J Trop Med Hyg* 42:386-393.
- Matijević M. 2011. Ein vergrößertes Transfersystem für ein Cs-korrigiertes Phasenkontrast-Transmissions-Elektronenmikroskop. PhD dissertation, Eberhard-Karls-Universität.
- Matthews REF. 1979. The classification and nomenclature of viruses: Summary of results of meetings of the International Committee on Taxonomy of Viruses in The Hague, September 1978. *Intervirology* 11:133-135.
- Mayer A. 1942/1886. Concerning the mosaic disease of tobacco. Translated by J Johnson. *Phytopathological Classics* 7:11-24. Original: Über die Mosaikkrankheit des Tabaks: Die landwirtschaftlichen Versuchs-Stationen 32:451-467.
- Medisch Contact. 1958. Advertisement. *Medisch Contact*, nos 6 and 1.
- Meijer van Putten JB. 1998. Prof. Dr A.J. van der Eb over adenovirussen en kanker. *Ned Tijdschr Geneesk* 142(25):1478-1479.
- Melief CJM, Scheper RJ, De Vries IJM. 2014. Scientific contributions toward successful cancer immunotherapy in the Netherlands. *Immunology Letters* 162:121-126.
- Melnick JL. 1988. The picornaviruses, pp. 147-188. *In* F Fenner, A Gibbs (eds) *Portraits of viruses: A history of virology*. Karger, Basel.
- Melnick JL, Rennick V, Molina Lozano MG. 1962. Serological epidemiology of poliomyelitis in Surinam. *Arch Environm Hlth* 4:202.
- Meloen RH. 2001. Gerobotiseerde chemie, pp. 102-104. *In* H Bekkum, J Reedijk, S Rozendaal (eds). *Chemie achter de dijken: Uitvindingen en uitvinders in de eeuw na Van 't Hoff*. KNAW, KNCV, Amsterdam.
- Meloen RH, Casall JI, Dalsgaard K, Langeveld JPM. 1995. Synthetic peptide vaccines: Success at last. *Vaccine* 13:885-886.

- Meloen RH, Langeveld JPM, Schaaper WMM, Slootstra JW. 2001. Synthetic peptide vaccines: Unexpected fulfilment of discarded hope? *Biologicals* 29:233-236.
- Mérieux C, Lambrichs LL. 1988. Charles Mérieux. Le virus de la découverte. Robert Laffont SA, Paris.
- Méthot P-O. 2016. Writing the history of virology in the twentieth century: Discovery, disciplines, and conceptual change. *Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* XXX:1-9.
- Metselaar D. 1966. Isolation of arboviruses of group A and group C in Surinam. *Trop Geogr Med* 18:137-142.
- Metselaar D. 1976. Selection of virulent poliovirus strains in developing countries? A hypothesis. *Ned Tijdschr Geneesk* 120:1990-1995.
- Metselaar D. 1977. Medical research in Kenya. I. Virology. *Trop Geogr Med* 29:9-17.
- Metselaar D. 1978. Poliomyelitis: Epidemiology and prophylaxis. 6. Geographic synchronism in poliomyelitis epidemics in Kenya. *Bull Wld Hlth Org* 56(4):649-651.
- Metselaar D, Awan AM, Ensering HL. 1976. Acute haemorrhagic conjunctivitis and enterovirus 70 in Kenya. *Trop Geogr Med* 28(2):131-136.
- Metselaar D, McDonald K, Gemert W, Nottay B, Muli JM. 1977a. Poliomyelitis: Epidemiology and prophylaxis 4. Serological and virological surveys conducted after a mass vaccination campaign for the control of a threatening poliomyelitis epidemic. *Bull Wld Hlth Org* 55(6):747-753.
- Metselaar D, McDonald K, Gemert W, Van Rens MM, Muller AS. 1977b. Poliomyelitis: Epidemiology and prophylaxis 5. Results of a two- and three-dose vaccination experiment. *Bull Wld Hlth Org* 55(6):755-759.
- Metselaar D, Robin Y. 1976. Akabane virus isolated in Kenya. *Vet Rec* 99(5):86.
- Metselaar D, Simpson DIH. 1982. *Practical virology, for medical students and practitioners in tropical countries.* Oxford University Press, Oxford.
- Metselaar D, Verlinde JD, Versteeg J. 1964a. Paramaribo virus: Properties of a group A arbovirus isolated from human blood in Surinam. *Arch F gesamm Virusforsch* XIV:336-343.
- Metselaar D, Wilterdink JB, Verlinde JD. 1964b. Virological and serological observations made during the development and control of an outbreak of poliomyelitis in Surinam. *Trop Geogr Med* 2:129-134.
- M'Fadyean J. 1900. African horse-sickness. *J Comp Pathol Ther* 13:1-20.
- M'Fadyean J. 1908. The ultraviolet viruses. *J Comp Pathol Ther* 21:232-242.
- Middeldorp JM, Meloen RH. 1988. Epitope-mapping on the Epstein-Barr virus major capsid protein using systematic synthesis of overlapping oligopeptides. *J Virol Methods* 21:147-159.
- Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. 2003. Kamerstukken. Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 27 mei 2003. KST68325, 0203tkkst28920-1. ISSN 0921-7371. Sdu Uitgevers, 's-Gravenhage 2003.

- Mollaret HH. 1983. Contribution à la connaissance des relations entre Koch et Pasteur. *NTM* 20(1):57-65.
- Moody HM, Quaedflieg PJ, Koole LH, Van Genderen MH, Buck HM, Smit L, Jurriaans S, Geelen JL, Goudsmit J. 1990. Inhibition of HIV-1 infectivity by phosphate-methylated DNA: Retraction. *Science* 250(4977):125-126.
- Mortimer P. 2009. Classic paper: How monolayer cell culture transformed diagnostic virology: A review of a classic paper and the development that stemmed from it. *Rev Med Virol* 19:241-249.
- Moscona A. 1952. Cell suspensions from organ rudiments of chick embryos. *Exp Cell Res* 3:535-539.
- Mühlbock O. 1965. Note on a new inbred mouse-strain GR-A. *Eur J Cancer* 1(2):123-124.
- Mühlbock O. 1968. Letter to executive committee of the Queen Wilhelmina Fund, 23 February. Archive Nederlandse Kankerbestrijding/Koningin Wilhelmina Fonds te Amsterdam. 1968. Noord-Hollands Archief, Haarlem: 426, 295 and 296. Stukken betreffende de oprichting en samenstelling van de Studiegroep 'Oncogene Virussen'.
- Mulder DW. 1996. The epidemiology of HIV-1 in a rural Uganda population. PhD thesis, Erasmus University.
- Mulder J. 1937. Haemophilus influenza (Pfeiffer) als ubiquitaire verwekker van acute en chronische bronchitis. PhD dissertation, Groningen.
- Mulder J. 1947. Influenza-onderzoek in Amerika. *Ned Tijdschr Geneeskd* 91:2767-2770.
- Mulder J, Bijlmer L, Van Tuinen L. 1941. De antigene structuur van den in februari 1939 in Groningen geïsoleerde stam van influenza-virus. *Ned Tijdschr Geneeskd* 85:1743-1747.
- Mulder J, Masurel N. 1958. Pre-epidemic antibody against 1957 strain of Asiatic influenza in serum of older people living in the Netherlands. *Lancet* 1(7025):810-814.
- Mulder J, Van den Berg R, Van Kollem R. 1940. De influenza-epidemie van februari-maart 1939 in het garnizoen te Groningen. II (Bacteriologie). *Ned Tijdschr Geneeskd* 84:214-224.
- Mulders M, Reimerink JHJ, Koopmans MGP, Van Loon AM, Van der Avoort HGAM. 1997. Genetic analysis of wild-type poliovirus importation into the Netherlands (1979-1995). *J Infect Dis* 176:617-624.
- Muller AS, Ouma JH, Mburu FM, Blok PG, Kleevens JW. 1977. Machakos project studies. Agents affecting health of mother and child in a rural area of Kenya. I. Introduction: Study design and methodology. *Trop Geogr Med* 29:291-302.
- Mullis KB. 1993. Nobel Lecture, 8 December. The Nobel Prize in Chemistry. NobelPrize.org. <https://www.nobelprize.org/prizes/chemistry/1993/mullis/lecture/>.

- Munk K. 1995. *Virologie in Deutschland. Die Entwicklung eines Fachgebietes.* Karger, Basel.
- Muntendam P. 1909. Spinale kinderverlamming in Nederland. *Ned Tijdschr Geneeskd*, 53:1170.
- Müri W. 1986. *Der Arzt im Altertum.* Artemis Verlag, München.
- Murphy FA. 2018. *The foundations of virology: Discoverers and discoveries, inventors and inventions, developers and technologies.* Infinity Publishing, West Conshohocken, PA.
- Murray WS, Little CC. 1935. The genetics of mammary tumor incidence in mice. *Genetics* 20:466-496.
- Mutinelli F, Stankov S, Hristovski M, Seimenis A, Theoharakou H, Vodopija I. 2004. Rabies in Italy, Yugoslavia, Croatia, Bosnia, Macedonia, Albania and Greece. *In* AA King, AR Fooks, M Aubert, AI Wandeler (eds) *Historical perspective of rabies in Europe and the Mediterranean Basin: A testament to rabies* by Dr Arthur A. King. OIE, Paris.
- Nakano J. 1979. Poxviruses, p. 267. *In* EH Lennette, NJ Schmidt (eds) *Diagnostic procedures for viral, rickettsial and chlamydial infections*, 5th ed. American Public Health Association, Washington, DC.
- Nassy D. 1793. *Epidemic disorder, prevalent in Philadelphia.* M. Carey, Philadelphia, PA.
- Nassy D de Isaac Cohen, Brandon SH, De Leon MP, De la Parra SJV, De la Parra J. 1789. *Essai historique sur la colonie de Surinam.* Hendrik Gartman, Amsterdam.
- Nassy JG. 1918. *Verduurzaming van 'Virus fixe' in verband met de bestrijding der hondsdolheid in de tropen [Preservation of 'virus fixe' with regard to the fight against rabies in the tropics].* PhD thesis, Amsterdam.
- Nathanson N, Langmuir AD. 1963. The Cutter incident: Poliomyelitis following Formaldehyde-inactivated poliovirus vaccination in the United States during the spring of 1955, II: Relation of poliomyelitis to the Cutter vaccine. *Am J Hyg* 78:29-60.
- Nederlandse Kankerbestrijding/Koningin Wilhelmina Fonds te Amsterdam. 1968. *Noord-Hollands Archief, Haarlem: 426, 701. Stukken betreffende de werkzaamheden van de FUNGO Deelwerkgemeenschap 'Persisterende virusinfecties en oncogenese', 1984-1989.* NHA, Haarlem.
- Netherlands Staten-Generaal. 1889. *Handelingen Tweede Kamer. Verslag van de 24^e vergadering, 10 December. Vel 116:446-449.*
- Netherlands Staten-Generaal. 1893. *Handelingen Tweede Kamer. Verslag van de 26^e vergadering, 14 December. Vel 128:481, 484, 495.*
- New York Times. 1923. *Climbing Mount Everest is work for supermen.* New York Times, 18 March.

- Nicholson KG, Webster RG, Hay AJ. 1998. Textbook of influenza. Blackwell Science Ltd., Oxford.
- Niesters HG. 2002. Clinical virology in real time. *J Clin Virol* 25 Suppl 3:S3-12.
- Nieuwenhuis I. 2014. Onder het mom van satire. Laster spot en ironie in Nederland, 1780-1800. Verloren, Hilversum.
- NKI-AVL Annual Reports (A). 1914-1968. Jaarverslag Vereeniging Het Nederlands Kankerinstituut. Netherlands Cancer Institute, Amsterdam.
- NKI-AVL Annual Reports (B). 1969-1996. Jaarverslag Vereniging Het Nederlands Kanker Instituut, Stichting Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, vols 56 to 83.
- NKI-AVL Annual Reports (C). 1997-2005. Jaarverslag Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.
- NKI-AVL Annual Reports (D). 1974-1995. Annual Report. The Netherlands Cancer Institute: Cancer Research Laboratory, and Cancer Hospital.
- NKI-AVL Annual Reports (E). 1996-2000. Scientific Report. The Netherlands Cancer Institute: Cancer Research Laboratory and Cancer Hospital.
- NKI-AVL Annual Reports (F). 2001-2017. Scientific Annual Report. The Netherlands Cancer Institute: Cancer Research Laboratory and Cancer Hospital.
- NKI-AVL Annual Reports (G). 1979-1996. Werkplannen. Het Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis.
- NKI-AVL Annual Reports (H). 1996-1997. Scientific Program. The Netherlands Cancer Institute – Cancer Research Laboratory and Cancer Hospital.
- Nobel Foundation. N.d. a. Arne Tiselius – Nominations. NobelPrize.org. <https://www.nobelprize.org/prizes/chemistry/1948/tiselius/nominations/>, latest access October 2019.
- Nobel Foundation. N.d. b. Ernest W. Goodpasture. Nobel Prize.org. http://www.nobelprize.org/nomination/archive/show_people.php?id=3545, latest access October 2019.
- Nobel Foundation. N.d. c. The Svedberg: Biographical. NobelPrize.org. <https://www.nobelprize.org/prizes/chemistry/1926/svedberg/biographical/>, latest access October 2019.
- Nolen W. 1889. Influenza (Griep). *Ned Tijdschr Geneesk* 33:772-774.
- Nusse R. 1980. Mouse mammary tumour virus proteins: mechanism of synthesis and antigenic expression in experimental animals. Academic thesis, University of Amsterdam.
- Nusse R, Varmus H. 1982. Many tumors induced by the mouse mammary tumor virus contain a provirus integrated in the same region of the host genome. *Cell* 31:99-109.
- Nusse R, Varmus H. 2012. Three decades of Wnts: A personal perspective on how a scientific field developed. *EMBO J* 31:2670-2684.

- Office for National Statistics. 2017. Overview of the UK population: November 2015. Offit PA. 2005. The Cutter incident, 50 years later. *N Engl J Med* 352(14):1411-1412.
- Offringa C. 1971. Van Gildestein naar Uithof: 150 jaar diergeneeskundig onderwijs in Utrecht, deel I. s'Rijksveeartsenijschool (1821-1918). Veeartsenijkundige Hoogeschool (1918-1925). Rijksuniversiteit te Utrecht. Faculteit der Diergeneeskunde, Utrecht.
- Offringa C. 1981. Van Gildestein naar Uithof: 150 jaar diergeneeskundig onderwijs in Utrecht, deel II. Faculteit der veeartsenijkunde (1925-1956). Faculteit der diergeneeskunde (1956-1971). Rijksuniversiteit te Utrecht. Faculteit der diergeneeskunde van de Rijksuniversiteit te Utrecht.
- Oostvogel PM, Van Wijngaarden JK, Van der Avoort HG, Mulders MN, Conyn-van Spaendonck MA, Rümke HC, Van Steenis G, Van Loon AM. 1994. Poliomyelitis outbreak in an unvaccinated community in the Netherlands, 1992-1993. *Lancet* 344:665-670.
- Osterhaus AD, Yang H, Spijkers HE, Groen J, Teppema JS, Van Steenis G. 1985. The isolation and partial characterization of a highly pathogenic herpesvirus from the harbor seal (*Phoca vitulina*). *Arch Virol* 86:239-251.
- Osterhaus AD, Groen J, De Vries P, UytdeHaag FG, Klingeborn B, Zarnke R. 1988. Canine distemper virus in seals. *Nature* 35:403-404.
- Osterhaus AD, Vos MC, Balk AH, De Man RA, Mouton JW, Rothbarth PH, Schalm SW, Tomaello AM, Niesters HG, Verbrugh HA. 1998. Transmission of hepatitis B virus among heart transplant recipients during endomyocardial biopsy procedures. *J Heart Lung Transplant* 17(2):158-166.
- Osterhaus ADME, Vedder EJ. 1988. Identification of virus causing recent seal deaths. *Nature* 335:20.
- Osterholm MT, Kelley NS, Sommer A, Belongia EA. 2012. Efficacy and effectiveness of influenza vaccines: A systematic review and meta-analysis. *Lancet Infect Dis* 12:36-44.
- Otten L. 1926. Droge vaccine. *Geneesk Tijdschr Ned-Indië* 66:642-670.
- Otten L. 1927. Trockenlymphe. *Z Hyg Infektionskr* 107:677-696.
- Otten L. 1947. Investigations into rabies II. *Antonie van Leeuwenhoek* 13:101-127.
- Otten-van Stockum MJ. 1941. Rabies research in the Netherlands Indies. *Mededelingen van den Dienst der Volksgezondheid in Nederlandsch-Indië* 30: 269-279.
- Oudschans Dentz F. 1943. Maatregelen tegen de pokken en de toepassing van Jenner's koepokstof in Suriname in het begin van de negentiende eeuw. *Ned Tijdschr Geneeskd* 87 II (23):1020-1021.
- Packard R. 2016. 'Break-bone' fever in Philadelphia, 1780: Reflections on the history of disease. *Bull Hist Med* 90:193-221.
- Pais A. 1982. The science and the life of Albert Einstein. Oxford University Press, Oxford.

- Palm L. 1999. Christiaan Eijkman 1858-1930. *In* K van Berkel, A van Helden, L Palm (eds) *A history of science in the Netherlands: Survey, themes and reference*. Brill, Leiden.
- Parkin DM. 2006. The global health burden of infection-associated cancers in the year 2002. *Int J Cancer* 118:3030-3044. <http://dx.doi.org/10.1002/ijc.21731>.
- Parsons HF. 1891a. The influenza epidemics 1889-90 and 1891 and their distribution in England and Wales. *Br Med J* 2(1597):303-308.
- Parsons HF. 1891b. Report on the epidemic of 1889-90. HMSO, London.
- Pasteur L. 1882. Discours de réception de M. Pasteur prononcé dans la séance publique du 24 avril 1882, en venant prendre sa place de M. Littré. Académie Française. Imprimerie de l'Institut de France, 1885.
- Patterson KD, Pyle GF. 1991. The geography and mortality of the 1918 influenza pandemic. *Bull Hist Med* 65(1):4-21.
- Paul JR. 1971. *A history of poliomyelitis*. Yale University Press, New Haven, CT.
- Peeters MF. 2001. 50 Jaar Bacteriologisch-Serologisch Laboratorium. De geschiedenis van het Laboratorium voor Medische Microbiologie en Immunologie. Tilburg.
- Pekelharing CA. 1909. Toespraak gehouden bij de opening van het 12de Nederlands Natuur- en Geneeskundig Congres te Utrecht. *Ned Tijdschr Geneesk* 53:1244-1256.
- Pereira HG, Huebner RJ, Ginsberg HS, Van der Veen J. 1963. A short description of the adenovirus group. *Virology* 20(4):613-620.
- Pereira MS. 1986. 40 Years of virology in the PHLS, pp. 6-13. *In* PP Mortimer (ed.) *Public health virology: 12 reports*. Public Health Laboratory Service, London.
- Persing DH, Landry ML. 1989. In vitro amplification techniques for the detection of nucleic acids: New tools for the diagnostic laboratory. *Yale J Biol Med* 62:159-171.
- Pfeiffer R. 1892a. I – Preliminary communication on the exciting causes of influenza. *Br Med J* 1 (1620):128.
- Pfeiffer R. 1892b. Vorläufiger Mitteilungen über den Erreger der Influenza. *Dtsch Med Wochenschr* 18:28.
- Pharmaletter. 2000. Dutch firms IntroGene and U-BiSys merge. *Pharmaletter*, 3 July. <https://www.thepharmaletter.com/article/dutch-firms-introgene-and-u-bisys-merge>.
- PharmaTimes. 2006. Crucell expands in vaccines with SBL buy. *PharmaTimes*, 21 November. http://www.pharmatimes.com/news/crucell_expands_in_vaccines_with_sbl_bu.
- Pinkster H. 2003. *Woordenboek Latijn/Nederlands*. Tweede herziene druk. Amsterdam University Press, Amsterdam.
- Ploem JS. 1976. The use of vertical illuminator with interchangeable dichroic illuminators for fluorescence microscopy with incident light. *Z wiss Mikrosk* 68:129.
- Plotkin SA, Vidor E. 2008. Poliovirus vaccine-inactivated, p. 605. *In* S Plotkin, W Orenstein, P Offit (eds) *Vaccines*, 5th ed. Saunders Elsevier, Amsterdam.

- Polak MF. 1944/1945. Vraagstukken der gele koorts. Epidemiologie en vaccinatie. Noord-Hollandische Uitgevers Maatschappij, Amsterdam.
- Polak MF. 1964. Voorbehoedende behandeling tegen rabies in het jaar 1886. Ned Tijdschr Geneeskd 108:36-40.
- Polak MF, Beunders BJ, Van der Werff AR, Sanders EW, Van Klaveren JN, Brans LM. 1963. A comparative study of clinical reaction observed after application of several smallpox vaccines in primary vaccination of young adults. Bull Wld Hlth Org 29:311-322.
- Polak MF, Brans LM. 1962. Onderzoek naar het succes der pokkenvaccinatie bij zuigelingen. Ned Tijdschr Geneeskd 106:1793-1799.
- Polak MF, Swart-van der Hoeven JT, Smeenk C, Pel JZS, Van Stalborch WC, Padeloup F. 1964. Vergelijking van twee vaccinia-stammen bij enting van zuigelingen. Ned Tijdschr Geneeskd 108:458-465.
- Pondman A. 1952. Oorzaak en verspreiding, serologische diagnose en prophylaxe van vlektyphus. Ned Tijdschr Geneeskd 96:926-931.
- Porter JA. 1973. Some correspondence of Pasteur. ASM News 39:8-15.
- Potter CW. 1998. Chronicle of influenza pandemics. In KG Nicholson, RG Webster, AJ Hay (eds) Textbook of influenza. Blackwell Science Ltd., Oxford.
- Prakken JR. 1975. Een scheepschirurgijn over chocolaadziekten. Ned Tijdschr Geneeskd 119:198-201.
- Proust A. 1892. Rapport sur l'enquête concernant l'épidémie de grippe de 1884-1890. Bulletin de l'Académie de Médecine:510-531 and 552-596.
- Proust M. 1981. Remembrance of things past, Volume 3: Time regained. Translated by CK Scott Moncrieff, T Kilmartin, A Mayor. Chatoo & Windus, London.
- Proust M. 1986. A la recherche du temps perdu. Le temps retrouvé. Édition du texte par Bernard Brun. GF Flammarion, Paris.
- QCMD. N.d. Quality Control for Molecular Diagnostics website. <https://www.qcmd.org/>, latest access August 2019.
- Quanjer AAJ. 1921. De griep in Nederland, 1918 tot 1920. Centrale Gezondheidsraad, 's Gravenhage.
- Querido A. 1971. Mechanisms for the conservation and efficient use of iodine in man. In J Monod, E Borek (eds) Les microbes et la vie/Of microbes and life. Columbia University Press, New York.
- Querido A. 1990. De binnenkant van de geneeskunde, een autobiografie. Meulenhoff, Amsterdam.
- Quinn TC. 2001. AIDS in Africa: A retrospective. Bull Wld Hlth Org 79:1156-1158.
- Quint WGV. Endogenous murine leukaemia viruses: germline transmission and involvement in generation of recombinant viruses. Academic Thesis, Radboud University, Nijmegen, 1984.

- Raben R. 2013. A new Dutch imperial history? *Low Countries Historical Review* 128:5-30.
- Rahamat-Langendoen J. 2008. De constructie van influenza tijdens influenzaepidemieën in Nederland 1880-1970. MA thesis, VUmc, Amsterdam.
- Reed W, Carroll J, Agramonte A, Lazear JW. 1900. The etiology of yellow fever: A preliminary note. *Public Health Papers and Reports* 26:37-53.
- Reerink-Brongers EE, Lelie PN, Reesink HW, Dees PJ, Brummelhuis HGJ, Van Aken WG. 1983. Immunogenicity and safety of heat-inactivated hepatitis B vaccine (CLB) in low risk human volunteers and in patients treated with chronic haemodialysis in the Netherlands. Second WHO/IABS Symposium on viral hepatitis: Standardization in immunoprophylaxis of infections by hepatitis viruses, Athens, Greece, 1982. *Develop Biol Standard* 54:197-203.
- Remlinger P. 1903. Le passage du virus rabique à travers les filtres. *Ann Inst Pasteur, Paris* 17:834-849.
- Rhazes. 1848. A treatise on the small pox and measles, by Abu Becr Mohammed Ibn Zacariya Ar-Razi (commonly called Rhazes). Translated by William Alexander Greenhill. Sydenham Society, London.
- Rida A. 1964. La paralysie infantile aux temps de pharaons. *Cahiers d'Alexandrie, série II, fascicule* 4:69-77.
- Riddiough MA, Sisl JE, Bell JC. 1983. Influenza vaccination. *JAMA* 249:3189-3195.
- Rigter RBM. 1992. Met raad en daad. De geschiedenis van de Gezondheidsraad 1902-1985, PhD thesis, Erasmus University.
- Rigter R. 1996. De integratie van preventieve gezondheidszorg in Nederland (1890-1940). *Gewina* 19:313-327.
- Rivers TM. 1927. Filterable viruses: A critical review. *J Bacteriol* 14:217-258.
- Rivers TM. 1932. The nature of viruses. *Physiological Reviews* 12(3):423-452.
- Rivers TM, Horsfall FL. 1959. *Viral and rickettsial infections of man*, 3rd ed. J.B. Lippincott, Philadelphia, PA.
- RIVM. 1988. Berichten uit het RIVM. 1989. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Bilthoven.
- RIVM. 2014. Vaccinatiegraad. Rijksvaccinatieprogramma Nederland. Verslagjaar 2014. Report no. 150202003. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Bilthoven.
- Rodhain F, Ardoin P, Metselaar D, Salmon AM, Hannoun C. 1975. An epidemiologic and serologic study of arboviruses in Lake Rudolf basin. *Trop Geogr Med* 27(3):307-312.
- Rose W. 1914. Yellow fever: Feasibility of its eradication. October 27, 1914, Hench-Reed collection, Historical collections, CMHSL, University of Virginia, <http://etext.lib.virginia.edu/etcbin/fever-browse?id=00757001>, latest access 25 July 2012.
- Rosen G. 1993/1958. A history of public health. Johns Hopkins University Press, Baltimore MD. Original edition: 1958.

- Rothbarth PH, Diepersloot RJ, Metselaar HJ, Nooyen Y, Velzing J, Weimar W. 1987. Rapid demonstration of cytomegalovirus in clinical specimens. *Infection* 15:228-231.
- Rothbarth PH, Habova JKJ, Masurel N. 1988. Rapid diagnosis of infections caused by respiratory syncytial virus. *Infection* 16:252.
- Rous P. 1911. A sarcoma of the fowl transmissible by an agent separable from the tumor cells. *J Exp Med* 13(4):397-411.
- Rous P, Kidd JG, Beard JW. 1936. Observations on the relation of the virus causing rabbit papillomas to the cancers deriving therefrom: I. The influence of the host species and of the pathogenic activity and concentration of the virus. *J Exp Med* 64(3):385-400.
- Roux E. 1903. Sur les microbes dits invisibles. *Bull Inst Pasteur* 1:7-12.
- Roux E, Yersin A. 1888. Contribution à l'étude de la diphtérie. *Annales de l'Institut Pasteur* 2(12):629-661.
- Rubin H. 2011. The early history of tumor virology: Rous, RIF, and RAV. *Proc Natl Acad Sci USA* 108:14389-14396.
- Ruijsch WP, Van Asch van Wijck HAM. 1915. Inenting tegen dolle hondsbeet. *Ned Tijdschr Geneesk* 59:625.
- Ruitenbergh EJ. 1984. Vaccinbereiding. Micro-organismen in macro productie. *Natuur & Techniek* 52:978-991.
- Rümke HC, Cohen HH. 1996. In memoriam Ch.A. Hannik. *Ned Tijdschr Geneesk* 140:579.
- Rümke HC, Oostvogel PM, Van Steenis G, Van Loon AM. 1995. Poliomyelitis in the Netherlands: a review of population immunity and exposure between the epidemics in 1978 and 1992. *Epidemiol Infect* 115:289-298.
- Rümke HC, Visser HKA. 2004. Vaccinaties op de kinderleeftijd anno 2004. I. Effectiviteit en acceptatie van het Rijksvaccinatieprogramma. *Ned Tijdschr Geneesk* 148:356-363.
- Ruska E. 1987. The development of the electron microscope and of the electron microscopy. *Biosci Rep* 7(8):607-629.
- Ruska H, Von Borries B, Ruska E. 1939/1940. Die Bedeutung der Üermikroskopie für Virusforschung. *Arch gesamte Virusforsch* 1:155-169.
- Rutten W. 1997. De vreselijkste aller harpijen. Pokkenepidemieën in Nederland in de 18^e en 19^e eeuw. HES Uitgevers, Houten.
- Rutten W. 2010. Dreigen, dwingen, verleiden en belonen. Het succes achter de pokkenvaccinatie in de negentiende eeuw, pp. 29-46. *In* J van Steenberg, CT Bakker (eds) *Infectieziektenbestrijding, het leeft onder de bevolking. Maatschappelijke aspecten van de infectieziektebestrijding vroeger en nu. Het Zuiden, Hoensbroek.*
- Ruys AC. 1960. In memoriam Prof. Dr W.A. Collier. *Ned Tijdschr Geneesk* 104:2199-2200.

- Sabin A. 1957. Letter from Sabin, Albert B. to Verlinde, J.D. dated 1957-04-09. University of Cincinnati, Hauck Center for the Albert B. Sabin Archives.
- Salzmann, J.G. 1734. *Dissertatio medica sistens plurium pedis musculorum defectus. Argentorati: Johannis Henrici Heitzii.*
- Sanders EJ, Messele T, Wolday D, Dorigo-Zetsma W, WoldeMichael T, Geyid A, Coutinho R. 2003. Development of research capability in Ethiopia: The Ethiopia-Netherlands AIDS Research Project (ENARP), 1994-2002: Achievements, scientific findings and project goals. *Ethiop Med J* 41, Suppl 1:11-23.
- Sanders EJ, Rinke de Wit TF, Fontanet AL, Goudsmit J, Miedema F, Coutinho RA. 2001. Ethiopia-Netherlands AIDS research project. *Ned Tijdschr Geneesk* 145:1261-1265.
- Sankaran N, Van Helvoort T. 2016. Andrewes's Christmas fairy tale: Atypical thinking about cancer aetiology in 1935. *Notes Rec R Soc Lond* 70(2):175-201. DOI: 10.1098/rsnr.2015.0062.
- Sas GJ. 1954. *Klinische en epidemiologische waarnemingen tijdens de pokkenepidemie te Tilburg in 1951.* PhD thesis, Leiden University. Drukkerij Antoine, Geertruidenberg.
- Scheltema Beduin L. 1886. *Berichten Binnenland.* *Ned Tijdschr Geneesk* 30:470-471.
- Scherer WF, Syverton JT, Gey GO. 1953. Studies on the propagation in vitro of poliomyelitis viruses. *J Exp Med* 97(5):695-710.
- Schim van der Loeff MF. 2003. *HIV-2 in West Africa: Epidemiological studies.* PhD thesis, University of Amsterdam.
- Schimmel WC. 1889. Rabies in Nederlandsch-Indië. *Ned Tijdschr Geneesk* 33:733.
- Schippers EI. 2016. *Uitwerking voornemen verzelfstandiging Intravacc.* Brief van de minister aan de Tweede Kamer. Kenmerk: 1061393-159046-BPZ, 22 December. Den Haag.
- Schippers JC. 1925. Voorbehoeding tegen mazelen door het inspuiten van reconvalescenten-serum. *Ned Tijdschr Geneesk* 69:2328-2330.
- Schirm J, Luijt DS, Pastoor GW, Mandema JM, Schröder FP. 1992. Rapid detection of respiratory viruses using mixtures of monoclonal antibodies on shell vial cultures. *J Med Virol* 38:147-151.
- Schirm J, Timmerije W, Van der Bij W, The TH, Wilterdink JB, Tegzess AM, Van Son WJ, Schröder FP. 1987. Rapid detection of infectious cytomegalovirus in blood with the aid of monoclonal antibodies. *J Med Virol* 23:31-40.
- Schmidt NJ. 1979. Cell culture techniques for diagnostic virology, pp. 65-141. *In* EH Lennette, NJ Schmidt (eds) *Diagnostic procedures for: viral, rickettsial and chlamydial infections*, 5th ed. American Public Health Association, Washington, DC.
- Schmiedebach HP. 1999. The Prussian state and microbiological research. Friedrich Loeffler and his approach to the 'invisible virus'. *In* CH Calisher, MC Horzinek

- (eds.), 100 years of virology: The birth and growth of a discipline. Springer, Vienna, New York.
- Scholthof K-BG, Shaw JG, and Zaitlin M. 1999. Tobacco Mosaic Virus: One Hundred Years of Contributions to Virology. American Phytopathological Society Press, St Paul, MN.
- Schoute D. 1935a. Enkele volksplagen in het verleden van Nederlandsch-Indië. I. Pokken. *Ned Tijdschr Geneesk* 79:42-57.
- Schoute D. 1935b. Enkele volksplagen in het verleden van Nederlandsch-Indië. V. De bestrijders der plagen. *Ned Tijdschr Geneesk* 79:2089-2106.
- Schoute D. 1942. De reis van Jenner's koepokstof van Europa naar Oost-Azië. *Ned Tijdschr Geneesk* 86 III (36):2229-2233.
- Schreuder BEC, Van Keulen LJM, Vromans MEW, Langeveld JPM, Smits MA. 1996. Preclinical test for prion diseases. *Nature* 381:563.
- Schröder FP. 1992. Van CBR tot PCR. *In* AJ Scheffer (ed.) *Liber amicorum voor prof. dr. J.B. Wilterdink*. Universiteitsdrukkerij, Groningen.
- Schüffner W. 1913. Pseudotyphus in Deli. *Ned Tijdschr Geneesk* 57:1141-1144.
- Schuitemaker H, Kootstra NA, De Goede RE, de Wolf F, Miedema F, Tersmette M. 1991. Monocytotropic human immunodeficiency virus type 1 (HIV-1) variants detectable in all stages of HIV-1 infection lack T-cell line tropism and syncytium-inducing ability in primary T-cell culture. *J Virol* 65(1):356-363.
- Schultz EW. 1948. The present status of viruses and virus diseases. *JAMA* 136:1075-1079.
- Shope RE. 1931. Swine influenza. III. Filtration experiments and aetiology. *J Exp Med* 54:373-385.
- Shope RE, Francis T. 1936. The susceptibility of swine to the virus of human influenza. *J Exp Med* 64(5):791-801.
- Shope RE. 1951. The provocation of masked swine influenza virus by infection with human influenza virus. *Tijdschrift voor Diergeneeskunde* 76:414-420.
- Simons RDGP. 1947. Een Collegium Medicum van 1781 in Suriname. *Ned Tijdschr Geneesk* 93(1):340-342.
- Singh Abhay Kumar. 2006. *Modern World System and Indian Proto-Industrialization: Bengal 1650-1800* (2006), p. 682.
- SKMS. 1990. Jaarverslag. Personal Archive GJJ van Doornum.
- Sluiter E. 1949. Werkgemeenschap voor Weefselkweek. *Ned Tijdschr Geneesk* 93:3366.
- Smadel JE. 1948. The practitioner and the virus diagnostic laboratory. *J Am Med Assoc* 136:1079-1081.
- Smith GF. 2018. Marjory Stephenson Lecture. <https://microbiologysociety.org/grants/prize-lectures/marjory-stephenson-prize-lecture.html>.

- Smith PG, Muller L. 2000. Daan Mulder Memorial Symposium-Introduction. *Tropical Medicine and International Health* 5:A1-A2.
- Smith W, Andrewes CH, Laidlaw PP. 1933. A virus obtained from influenza patients. *Lancet* II:66-68.
- Smith Hughes S. 1977. *The virus: A history of the concept*. Heinemann Educational Books, London/Science History Publications, New York.
- Snapper I, Wolff LK. 1919. De bacteriologie van de griepneumononie. *Ned Tijdschr Geneesk* 63:1483-1488.
- Snijders EP. 1925. De wisselwerking van de westersche en de tropische geneeskunde in den loop harer ontwikkeling. Inaugural Lecture. Drukkerij Portielje, Amsterdam.
- Snijders EP. 1946. In memoriam Prof. Dr. P.C. Flu. *Ned Tijdschr Geneesk* 90:40.
- Snijders EP, Polak MF, Hoekstra J. 1947. Jungle yellow fever in Surinam. *Trans R Soc Trop Med Hyg* 40(6):861-868.
- Sohier R. 1964. *Diagnostic des maladies à virus*. Editions Médicales Flammarion, Paris.
- Song R, Guan S, Lee SS, Chen Z, Chen C, Han L, Xu Y, Li A, Zeng H, Ye H, Zhang F. 2018. Late or lack of vaccination linked to importation of yellow fever from Angola to China. *Emerg Infect Dis* 24(7). DOI: 10.3201/eid2407.171868.
- Speijer N. 1946. De poliomyelitisepidemie in het 'Kamp Westerbork' augustus-december 1943. *Ned Tijdschr Geneesk* 90:130-135.
- Sprenger MJW, Masurel N. 1992. Influenzavaccinatie en de Postbus51-campagne. *Ned Tijdschr Geneesk* 136:1968-1970.
- Staff Roscoe B. Jackson Memorial Laboratory, Little CC. 1933. The existence of non-chromosomal influence in the incidence of mammary tumors in mice. *Science* 78(2029):465-4667. DOI: 10.1126/science.78.2029.465.
- Stanley WM. 1935. Isolation of a crystalline protein possessing the properties of tobacco-mosaic virus. *Science* 81:644-645.
- Stanley WM. 1938. The nature of viruses. *Trans N Y Acad Sci* 1 (2 Series II):21-24.
- Stenfert Kroese HE. 1999. In memoriam mr.dr. M.F. Polak. *Ned Tijdschr Geneesk* 143:756-757.
- Stephan BH. 1885. Over de aetiologie der tabes dorsalis. *Ned Tijdschr Geneesk* 29:1057-1066.
- Stephan BH. 1895. Epidemieën van acute kinder-paralyse. *Ned Tijdschr Geneesk* 39:1216.
- Stichting Bibliotheek van het Boekenvak bij de Amsterdamse Universiteitsbibliotheek – Bijzondere Collecties. 2007. *Jaarverslag 2005-2006*. Amsterdam.
- Stirk PR, Griffiths PD. 1988. Comparative sensitivity of three methods for the diagnosis of cytomegalovirus lung infection. *J Virol Methods* 20:133-142.

- Stoel G. 1931. De weefselcultuur in vitro als hulpmiddel in de bacteriologie. PhD thesis, Amsterdam. G. Naeff, 's-Gravenhage.
- Stoker M. 1967. Aspects of medical virology. *Br Med Bull* 23(2):105-108.
- Straub M. 1889. Brieven uit Parijs. I. Het Instituut Pasteur. *Ned Tijdschr Geneesk* 33:709-712.
- Summers WC. 1999. D'Herelle and the origins of molecular biology. Yale University Press, New Haven, CT.
- Suurhoff JG. 1957. Vragen, door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 75 van het Reglement van Orde, en de daarop door de Regering schriftelijk gegeven antwoorden. Antwoord van de heer Suurhoff, Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid (ingezonden 29 juni 1957). Aanhangsel tot het Verslag van de Handelingen der Eerste Kamer, p. 3027.
- Suzor JR. 1888. *Exposé pratique du traitement de la rage par la méthode Pasteur*. Maloine, Paris.
- Swellengrebel NH. 1955. Emilius Paulus Snijders, 1885-24 oktober 1955. *Ned Tijdschr Geneesk* 99:3174-3176.
- Symposium 'Het ultrafiltreerbare virus'. 1939. Nederlandse Vereniging voor Biochemie, 1 juli 1939 te Wageningen. *Chemisch Weekblad* 36(40):684-688.
- Symposium over virussen. 1948. Nederlandse Vereniging voor Biochemie. 13 december 1947 en 14 februari 1948. D.B. Centen's Uitgevers-Maatschappij N.V., Amsterdam.
- Sypkens Smit JH. 1953. *Leven en werken van Matthias van Geuns M.D. 1735-1817*. PhD thesis, University of Groningen. Van Gorcum & Comp. N.V.-G.A. Hak and Dr H.J. Prakke, Assen.
- Tausk M. 1978. *Organon. De geschiedenis van een bijzondere Nederlandse onderneming*. Dekker & van de Vegt, Nijmegen.
- Tellegen AOH. 1879. Waarom moeten bepalingen voor mazelen in de Wet van 4 december 1872 staatsblad N. 134 worden gewijzigd en op welke wijze dient dit te geschieden? *Ned Tijdschr Geneesk* 23:370-373.
- Temin HM, Mizutani S. 1970. RNA-directed DNA polymerase in virions of Rous sarcoma virus. *Nature* 226:1211-1213.
- Temin HM, Rubin H. 1958. Characteristics of an assay for Rous sarcoma virus and Rous sarcoma cells in tissue culture. *Virology* 6(3):669-688.
- Tersmette M, De Goede RE, Al BJ, Winkel IN, Gruters RA, Cuypers HT, Huisman HG, Miedema F. 1988. Differential syncytium-inducing capacity of human immunodeficiency virus isolates: Frequent detection of syncytium-inducing isolates in patients with acquired immunodeficiency syndrome (AIDS) and AIDS-related complex. *J Virol* 62:2026-2032.
- Tersteeg J. 1998. *De levensschets van Geert Reinders, 1737-1815*. Stichting Historische Uitgaven Winsum-Obergum, Winsum.

- Théodoridès J. 1986. *Histoire de la rage: Cave canem*. Masson, Paris.
- Théodoridès J. 1989. Pasteur and rabies: The British connection. *J R Soc Med* 82:488-490.
- Thomas S, Ballot AM. 1918. [No title], pp. 83-84. *In* PC Molhysen, PJ Blok (eds) *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek, Deel 4*. A.W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij, Leiden.
- Thomassen à Thuessink EJ. 1822. *Verslag over het al of niet besmettelijke der Gele Koorts, vooral in betrekking tot het werk van den Franschen geneeskundigen Devèze. Eerste Klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten*, Pieper en Ipenbuur, n.l.
- Thomson AL. 1987. Preventive medicine: Infections and infestations, pp. 108-136. *In* AL Thomson, *Half a century in medical research, Vol. 2: The programme of the Medical Research Council (UK)*. Edward Arnold, London.
- Thomson WAR. 1957. Chair of virology. *Can Med Ass J* 77:62.
- Thung TH. 1957. Het virologisch onderzoek aan de Landbouwhogeschool, Wageningen. *Tijdschrift Over Plantenziekten* 63:209-221.
- Tukei PM. 1988. *Epidemiology and epizootiological investigations of hemorrhagic fever viruses in Kenia. Final report, 1988*. Virus Research Center, Kenya Medical Research Institute, Nairobi, Kenya.
- Twort F. 1915. An investigation on the nature of ultramicroscopic viruses. *Lancet* 11:1241.
- Tyndall J. 1882. *Essays on the floating-matter of the air in relation to putrefaction and infection*. D. Appleton and Co., New York.
- Tyrrell D. 1998. Discovery of influenza viruses, p. 21-23. *In* KG Nicholson, RG Webster, AJ Hay (eds) *Textbook of influenza*. Blackwell Science Ltd, Oxford.
- Union of International Associations. N.d. *Yearbook of International Organizations*. <https://uia.org/ybio>, latest access July 2018.
- University of Glasgow. N.d. Website. <https://www.universitystory.gla.ac.uk>, latest access August 2019.
- Utrechts Geneeskundig Gezelschap 'Matthias van Geuns'. N.d. a. Het Utrechts Archief, Utrecht. Toegangsnummer 713-12; inv. nr. 10-14. <http://www.hetutrechtsarchief.nl/>.
- Utrechts Geneeskundig Gezelschap 'Matthias van Geuns'. N.d. b. Het Utrechts Archief, Utrecht. Toegangsnummer 713-12; inv. nr. 31-47. <http://www.hetutrechtsarchief.nl/>.
- Vallery-Radot R. 1901. *The life of Pasteur*. London.
- Van Aniel MA. 1931. Introduction. *In*: Bontius J. 1931. *Tropische geneeskunde/On tropical Medicine*. Edited by MA van Aniel. *Opuscula Selecta Neerlandicorum De Arte Medica*, no. 10.

- Van Andel MA. 1947. Chirurgijns, vrije meesters, beunhazen en kwakzalvers. Tweede druk. P.N. van Kampen & Zoon N.V. Amsterdam.
- Van Bergen L. 2007. Van koloniale geneeskunde tot internationale gezondheidszorg. KIT Publishers, Amsterdam.
- Van Bergen L. 2009. De oprichting van de 'Nederlandsche Vereeniging voor Tropische Geneeskunde': een zaak van nationaal belang. *Studium* 2(2):92-104.
- Van Berkel K. 2015. Petrus Camper and the limits of the Enlightenment. *In* K van Berkel, B Ramakers (eds) *Petrus Camper in context: Science, the arts, and society in the eighteenth-century Dutch Republic*. Verloren, Hilversum.
- Van Berkel K, Ramakers B. 2015. Petrus Camper in context: An introduction. *In* K van Berkel, B Ramakers (eds) *Petrus Camper in context: Science, the arts, and society in the eighteenth-century Dutch Republic*. Verloren, Hilversum.
- Van Berkel K, Van Lieburg MJ, Snelders HAM. 1991. Spiegelbeeld der wetenschap. Het Genootschap ter bevordering van Natuur-, Genees- en Heelkunde, 1790-1990. Erasmus Publishing, Rotterdam.
- Van Bouwdijk Bastiaanse FS, Landsteiner K. 1922. Een familiale vorm van tubereuse sclérose. *Ned Tijdschr Geneeskd* 66:248-257.
- Van Campen. 1859. Paralyzen op kinderlijke leeftijd. *Ned Tijdschr Geneeskd* 3:355.
- Van Delft D, Van Helvoort T. 2018. Beelden zonder weerga: De elektronenmicroscop van Ernst Ruska tot Ben Feringa. Prometheus, Amsterdam.
- Van den Brule AJ, Snijders PJ, Raaphorst PM, Schrijnemakers HF, Delius H, Gissmann L, Meijer CJ, Walboomers JM. 1992. General primer polymerase chain reaction in combination with sequence analysis for identification of potentially novel human papillomavirus genotypes in cervical lesions. *J Clin Microbiol* 30:1716-1721.
- Van den Hof S, De Melker HE, Berbers GAM, De Haas R, Beaumont MTA, Conyn-van Spaendonck MA. 2002. Evaluatie van het Rijksvaccinatieprogramma: immuniteit van de Nederlandse bevolking tegen bof, mazelen en rodehond. *Ned Tijdschr Geneeskd* 145:273-277.
- Van der Avoort HGAM, Ras A, Dorigo-Zetsma JW. 1998. Enterovirus surveillance in the Netherlands 1996-1998: Indications for the absence of the circulation of wild poliovirus. RIVM report 242500 005. Bilthoven.
- Van der Borgh S, Janssens V, Schim van der Loeff MF, Kajem A, Rijckborst H, Lange JMA, Rinke de Wit TF. 2009. The Accelerating Access Initiative: Experience with a multinational workplace programme in Africa. *Bull Wld Hlth Org* 87:794-798. DOI: 10.2471/BLT.08.052027.
- Van der Borgh SFM. 2011. Making HIV programmes work: The Heineken workplace programme to prevent and treat HIV infection 2001-2010. PhD thesis, University of Amsterdam.
- Van der Heide J. 1982. Vaccinaties tegen hepatitis B: een interim-advies van de Gezondheidsraad. *Ned Tijdschr Geneeskd* 126:1556-1557.

- Van der Heide R, Koopmans MP, Shekary N, Houwers DJ, Van Duynhoven YT, Van der Poel WH. 2005. Molecular characterizations of human and animal group A rotaviruses in the Netherlands. *J Clin Microbiol* 43(2):669-675.
- Van der Kuyl AC, Bakker M, Jurriaans S, Back NKT, Pasternak AO, Cornelissen M, Berkhout B. 2013. Translational HIV-1 research: from routine diagnostics to new virology insights in Amsterdam, the Netherlands during 1983-2013. *Retrovirology* 10:93.
- Van der Kuyp E. 1958. Yellow fever in Surinam. *Trop Geogr Med* 10:181-194.
- Van der Logt JT, Heessen FW, Van Loon AM, Van der Veen J. 1982a. Hemadsorption immunosorbent technique for determination of mumps immunoglobulin M antibody. *J Clin Microbiol* 15:82-86.
- Van der Logt JT, Van Loon AM, Van der Veen J. 1982b. Detection of parainfluenza IgM antibody by hemadsorption immunosorbent technique. *J Med Virol* 10:213-221.
- Van der Noordaa J. 1975. Kanttekeningen bij kranteberichten over een leukemia virus. *Ned Tijdschr Geneesk* 119:633-634.
- Van der Pas PW. 1971. The discovery of the Brownian motion. *Scientarium Historia* 13:27-35.
- Van der Sar A, Gonzales W, Hull B, Williams MC. 1979. Serological evidence of dengue virus activity in children on the Northern Leeward Islands (Netherlands Antilles). *Trop Geogr Med* 31:229-236.
- Van der Steege J. 1921/1779. Geneeskundige Berichten. Javasche Boekhandel en Drukkerij, Rijswijk. Original: Kinderziekte te Batavia, tot hoeverre men met de inenting derzelve gevorderd is. Compagnies Drukkerij, Batavia, 1779.
- Van der Veen J. 1984. Vaccinatie tegen bof en rubella: het advies van de Gezondheidsraad. *Ned Tijdschr Geneesk* 128:1150-1152.
- Van der Veen J, Kok G. 1957. Isolation and typing of adenoviruses recovered from military recruits with acute respiratory disease in the Netherlands. *Am J Hyg* 65(2):119-129.
- Van der Vliet PC. 2005. Levensbericht Hendrik Simon Jansz, 30 april 1927-22 juni 2003. Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW), Amsterdam.
- Van der Zeijst B. 2011. Fascination for vaccination: About achievements and challenges in the vaccine world. *Hum Vaccine* 7:144-148. DOI: 10.4161/hv.7.2.15131.
- Van der Zeijst BAM, Dijkman MI, Kramers PGN, Luytjes W, Rümke HC, Welte R. 2000. Naar een vaccinatieprogramma voor Nederland in de 21ste eeuw. RIVM rapport 000001 001. RIVM, Bilthoven.
- Van der Zwan CW, Plantinga AD, Rümke HC, Conijn-van Spaendonck MAE. 1994. Mazelen in Nederland: epidemiologie en de invloed van vaccinatie. *Ned Tijdschr Geneesk* 138:2390-2400.
- Van de Schootbrugge GA. 1991. Vijftig jaar TPD in beweging: een halve eeuw natuurkunde voor de praktijk. Technisch Fysische Dienst TNO-TU Delft, Delft.

- Van de Schootbrugge GA. 2016. Instituut voor Toegepaste Radiobiologie en Immunologie (1990-1993). www.etnos.nl.
- Van Deursen A. 2005. Een hoeksteen in het verzuild bestel: De Vrije Universiteit 1880-2005. Uitgeverij Bert Bakker, Amsterdam.
- Van Dooren F. 1999. Geschiedenis van de klassiek Italiaanse literatuur. Athenaeum-Polak & Van Genneep, Amsterdam.
- Van Doornum G, Osterhaus A. 2017. In memoriam Jan Cornelis de Jong (1935-2017). *Ned Tijdschr Med Microbiol* 25:45-46.
- Van Driel BM. 1921. Enting tegen hondsdolheid met dood virus. *Ned Tijdschr Geneeskd* 65:3282-3283.
- Van Eden W, Noordzij A, Hensen EJ, Van der Zee R, Van Embden JDA, Meloen RH. 1989. A modified PEPSCAN method for rapid identification and characterization of T-cell epitopes in protein antigens, pp. 33-36. *In* RA Lerner, H Ginsberg, RM Chanock, F Brown (eds) *Vaccines 89: Modern approaches to new vaccines including prevention of AIDS*, Cold Spring Harbor Laboratory Press, Cold Spring Harbor, NY.
- Van Erp T. 1958. An epidemic of poliomyelitis in South Sumatra. *Trop Geogr Med* 10:154-156.
- Van Furth R. 2009. Infectieziekten in Leiden: een geschiedenis. Van Jaap Mulder tot Jaap van Dissel. LAG, Leiden.
- Van Gilse PHG, Hildernisse LW. 1947. Rubeola als oorzaak van aangeboren afwijkingen. *Ned Tijdschr Geneeskd* 91:966-967.
- Van Helvoort T. 1993a. A bacteriological paradigm in influenza research in the first half of the twentieth century. *Hist Philos Life Sci* 15:3-21.
- Van Helvoort T. 1993b. Research styles in virus studies in the 20th century: Controversies and the formation of consensus. PhD thesis, University of Limburg.
- Van Helvoort T. 1994. History of virus research in the twentieth century: The problem of conceptual continuity. *Hist Sci* 32:185-235.
- Van Helvoort T. 1996. When did virology start? *ASM News* 62:142-145.
- Van Helvoort T. 2004. The start of a cancer research tradition: Peyton Rous, James Ewing, and viruses as a cause of cancer, pp. 191-209. *In* DH Stapleton (ed.) *Creating a tradition of biomedical research: Contributions to the history of the Rockefeller University*. Rockefeller University Press, New York.
- Van Helvoort T. 2014. Virus and cancer studies: Still fascinating after all these years. *Stud Hist Philos Biol Biomed Sci* 48:258-259.
- Van Helvoort T, De Gier J, Van Kammen A, Van de Putte P, Borst P. 2004. Biochemie: molecularisering van 'het leven', pp. 131-161. *In* E Homburg, L Palm (eds) *De geschiedenis van de scheikunde in Nederland 3. De ontwikkeling van de chemie van 1945 tot het begin van de jaren tachtig*. Delft University Press, Delft.

- Van Helvoort T, Sankaran N. 2019. How seeing became knowing: The role of the electron microscope in shaping the modern definition of virus. *J Hist Biol* 2019. doi.org/10.1007/s 0739-018-9530-2.
- Van Hemert P, Kilburn DG, Van Wezel AL. 1969. Homogeneous cultivation of animal cells for the production of virus and virus products. *Biotechnol Bioeng* 11:875-885.
- Van Hogendorp W. 1921/1779. *Geneeskundige Propagandageschriften. Javasche Boekhandel en Drukkerij, Rijswijk*. Original: *Sophronisba: of, de gelukkige moeder door de inënting van haare dochters [Sophronisba; or, The happy mother who had her daughters inoculated]*. Lodewijk Dominicus Stads-Drukker, Batavia, 1779.
- Van Hogendorp W. 1921/1784. *Redevoering der inenting*. Java'sche Boekhandel en Drukkerij, Weltevreden. Original: *Tweede deel der Verhandelingen van het Bataviaasch Genootschap der Konsten en Wetenschappen, Reinier Arrenberg, Rotterdam en Johannes Allart, Amsterdam in 1784*.
- Van Hoogenhuyze CJC. 1919. De bacteriologie van de griep. *Ned Tijdschr Geneeskd* 63:1696-1699.
- Van Itallie-van Embden W. 1940/1928. Interview with Beijerinck, pp. 190-192. *In Verzamelde Geschriften van M.W. Beijerinck, zesde deel, Martinus Nijhoff, 's-Gravenhage*. Original: 1928.
- Van Iterson G, Den Dooren de Jong LE, Kluyver AJ. 1940. *Martinus Willem Beijerinck: His life and his work*. Delftsch Hoogeschoolfonds, Delft/Martinus Nijhoff, The Hague.
- Van Iterson G, Den Dooren de Jong LE, Kluyver AJ. 1983. *Martinus Willem Beijerinck: His life and his work*. Science Tech, Madison, WI.
- Van Iterson W. 1996. Electron microscopy in the Netherlands, earliest developments. *Advances in Imaging and Electron Physics* 96:271-285. doi.org/10.1016/S1076-5670(08)70051-X.
- Van Kammen A. 1999. Beijerinck's contribution to the virus concept: An introduction. *Arch Virol Suppl* 15:1-8.
- Van Kammen A. 2004. Nucleïnezuren, pp. 139-146. *In E Homburg, L Palm (eds) De geschiedenis van de scheikunde in Nederland 3. De ontwikkeling van de chemie van 1945 tot het begin van de jaren tachtig*. Delft University Press, Delft.
- Van Kammen A. 2011. L.E. den Dooren de Jong and the Beijerinck Virology Fund. KNAW, Amsterdam. https://www.knaw.nl/shared/resources/actueel/bestanden/Den_Dooren_De_Jong_Bejerinck_Virology_Fund_2011.pdf.
- Van Leent FJ. 1881. *La Guyane néerlandaise*. Arch de médecine navale, t. XXXII, XXXIV, 1880, t. XXXV, Librairie J.B. Baillièere et Fils, Paris.
- Van Lieburg MJ. 1985. *Het Bataafsche Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam, 1769-1984: Een bibliografisch en documenterend overzicht*. Rodopi, Amsterdam.

- Van Lieburg MJ. 1986. De ontwikkeling van het klinisch-diagnostisch laboratorium in Nederland tot omstreeks 1925. Tijdschrift Geneesk Natuurw Wisk Techn 9:278-318.
- Van Lier B. 2004. De som van zorg en onderzoek. Negentig jaar Nederlands Kanker Instituut-Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. NKI-AVL, Amsterdam.
- Van Loghem JJ. 1910. Gele koorts in Suriname. Ned Tijdschr Geneesk 54:1632-1633.
- Van Loghem JJ. 1931. Beyerinck en de kennis der bacterieele veranderlijkheid. Ned Tijdschr Geneesk 75:1046-1049.
- Van Loghem JJ. 1935. De behandeling tegen lyssa in het Instituut Pasteur te Bandoeng. Ned Tijdschr Geneesk 79:3896-3899.
- Van Loghem JJ. 1938. In memoriam Ludwig Karl Wolff. Ned Tijdschr Geneesk 82:3192-3194.
- Van Loghem JJ. 1943. In memoriam G. Kapsenberg. Ned Tijdschr Geneesk 87:1771-1773.
- Van Loghem JJ. 1944. Het raadsel der vira. Ned Tijdschr Geneesk 88:284-286.
- Van Loghem JJ, Ruys AC, Polak MF. 1956. Algemene gezondheidsleer. N.V. Uitgevers-Mij 'Kosmos', Amsterdam-Antwerpen.
- Van Loghem Jr JJ, Van der Noordaa J. 2000. J.J. van Loghem (1878-1968), microbioloog-hygiënist, pp. 128-137. In CJE Kaandorp, JJE van Everdingen, A Mooij (eds) Erf-laters van de geneeskunde. Belvédère/Medidact, Overveen/Alphen aan den Rijn.
- Van Lookeren Campagne J. 1943. Referaten. Kindergeneeskunde. Mazelen. Ned Tijdschr Geneesk 87:1758-1759.
- Van Raalte E. 1977. Het Nederlandse Parlement. 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 6e druk.
- Van Ravesteijn W. 1918-1919. Vragen van Van Ravesteijn en Antwoord van Minister Aalberse. Aanhangsel II van het Verslag van de Handelingen der Tweede Kamer 1918-1919. Vol. 30, p. 61, no. 57.
- Van Riemsdijk M. 1928. Rudolph Hendrik Saltet. Drukkerij De Hoop, Amsterdam.
- Van Rij RP, Blaak H, Visser JA, Brouwer M, Rientsma R, Broersen SM, De Roda Husman AM, Schuitemaker H. 2000. Differential coreceptor expression allows for independent evolution of non-syncytium-inducing and syncytium-inducing HIV-1. J Clin Invest 106:1039-1052 and 1569.
- Van Rooyen CE, Rhodes AJ. 1948. Virus diseases of man, rev. ed. Thomas Nelson & Sons, New York.
- Van Schevichaven HDJ. N.d. Tweede vervolg der Kroniek van Nijmegen tot en met den jare 1900. www.noviomagus.nl.
- Van Steenis G, Hannik A, Van Wezel AL. 1984. Dutch cell-culture rabies vaccine for use in humans. Ned Tijdschr Geneesk 128:1810-1814.
- Van Stockum MJ. 1935. New principles of anti-rabic treatment and rabies statistics. Nijhoff, The Hague.

- Van Thiel PH. 1946. Life and work of Prof. Dr P.C. Flu. *Acta Leidensia* 10:1-11.
- Van Tongeren HA. 1965. Arbovirus group B spectrum in the province of Brokopondo, Surinam: A serological survey. *Trop Geogr Med* 17(4):339-352.
- Van Weemen BK. 2005. The rise of EIA/ELISA. *Clinical Chemistry* 51:2226.
- Van Weemen BK, Schuurs AHWM. 1971. Immunoassay using antigen-enzyme conjugates. *FEBS Letters* 15:232-236.
- Van Weemen BK, Schuurs AHWM. 1972. Immunoassay using hapten-enzyme conjugates. *FEBS Letters* 24:77-81.
- Van Weemen BK, Schuurs AHWM. 1974. Oostermeijer MW, Raymakers HHT. Immunoassay using antibody-enzyme conjugates. *FEBS Letters* 43:215-218.
- Van Wezel AL. 1967. Growth of cell-strains and primary cells on micro-carriers in homogeneous culture. *Nature* 216:64-65.
- Van Wezel AL. 1973. Microcarrier cultures of animal cells, pp. 372-377. *In* PF Kruse Jr, MK Patterson Jr (eds) *Tissue culture methods and applications*. Academic Press, New York.
- Van Wezel AL. 1985. Monolayer growth systems: homogeneous unit processes, pp. 265-282. *In* RE Spier, JB Griffiths (eds) *Animal cell biotechnology*, vol. I. Academic Press, London.
- Van Wezel AL, Van Steenis G, Hannik CA, Cohen H. 1978. New approach to the production of concentrated and purified inactivated polio and rabies tissue culture vaccines. *Dev Biol Stand* 41:159-168.
- Van Wezel AL, Van Steenis G, Hannik CA, Kapsenberg JG, Hofman B, Cohen H. 1979. Bereiding en toepassing in Nederland van geïnactiveerd vaccin tegen poliomyelitis anterior acuta. *Ned Tijdschr Geneesk* 123:466-474.
- Van Wijngaarden JK. 1984. Immunodeficiëntiesyndroom, verworven: AIDS: de noodzaak van een geïntegreerde benadering. *Ned Tijdschr Geneesk* 128:1061-1062.
- Van Woensel P. 1800. De bij-lichter, zijnde eene uitgewerkte verhandeling over de influenza, dat is: publieke verkoudheid. *In't Nieuwe Licht*, Amsterdam.
- Van Zon H. 1990. Tachtig jaar RIVM. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Bilthoven. Van Gorcum, Assen.
- Veldhuyzen WF. 1957. Honderd en vijftig jaar pokken-preventie. De geschiedenis van het Amsterdamsch Genootschap ter bevordering van de koepokinenting voor minvermogenden 1803-1953. Scheltema & Holkema, Amsterdam.
- Verdoorn JA. 1981/1965. Het gezondheidswezen te Amsterdam in de 19^e eeuw. SUN, Nijmegen. Original: Volksgezondheid en sociale ontwikkeling: beschouwingen over het gezondheidswezen te Amsterdam in de 19^e eeuw. Het Spectrum, Utrecht, 1965.
- Verhoef P. 2005. Streng wetenschappelijkheid en praktische zin: Een eeuw Nederlands centraal veterinair instituut, 1904-2004. Erasmus Publishing, Rotterdam.
- Verlinde JD. 1957. Neurotrope virussen. *In* AC Ruys (ed.). *Leerboek der microbiologie en immunologie*. N.V.A. Oosthoek's Uitgevers Maatschappij, Utrecht.

- Verlinde JD. 1958. Actieve immunisatie tegen poliomyelitis met een vaccin van verzwakt virus. I. Theoretische grondslag en selectie van stammen. *Ned Tijdschr Geneeskd* 102:1138-1143.
- Verlinde JD. 1961. Problemen rond het orale poliovirusvaccin. Verslag van het poliomyelitis-symposium. *Excerpta Medica* Amsterdam, pp. 26-37.
- Verlinde JD. 1962. Dood (type Salk) of levend (type Sabin) poliomyelitisvirusvaccin? *Ned Tijdschr Geneeskd* 106:2599-2604.
- Verlinde JD. 1969a. Letter to the Executive Committee of the NVVM, 18 March.
- Verlinde JD. 1969b. Rabies in Suriname. Verslag van de gewone vergadering der Afdeling Natuurkunde 78. Kon Nederl Akad v Wet, Amsterdam.
- Verlinde JD, Kooij P, Versteeg J. 1970. Vampire-bat transmitted rabies virus from Surinam. *Trop Geogr Med* 22:119-122.
- Verlinde JD, Kret A. 1954. De betekenis van de weefselcultuur voor de diagnose van poliomyelitis. *Ned Tijdschr Geneeskd* 98:3472-3476.
- Verlinde JD, Li-Fo-Sjoe, Versteeg J, Dekker SM. 1975. A local outbreak of paralytic rabies in Surinam children. *Trop Geogr Med* 27:136-142.
- Verlinde JD, Wilterdink JB, Hofman B, Kret A. 1958. Actieve immunisatie tegen poliomyelitis met een vaccin van verzwakt virus. II. Eerste mededeling over de toepassing van het Sabin-vaccin in Nederland. *Ned Tijdschr Geneeskd* 102:1144-1148.
- Versteeg J. 1985. A colour atlas of virology. Wolfe Medical Publications, London.
- Versteeg J. 1987. In memoriam prof. dr. J.D. Verlinde. *Ned Tijdschr Geneeskd* 131:1243.
- Versteeg J. 1992. Kweek (voer voor virussen), pp. 107-110. *In* AJ Scheffer (ed.) *Liber amicorum* voor prof. dr. J.B. Wilterdink. Universiteitsdrukkerij, Groningen.
- Vinje J, Koopmans MP. 1996. Molecular detection and epidemiology of small round-structured viruses in outbreaks of gastroenteritis in the Netherlands. *J Infect Dis* 174(3):610-615.
- Visser RP, Hakfoort C, Lintsen H, De Clercq P, Snelders HA, Verbong G, Bakker M, Visser RP, Beukers H, Van Lieburg MJ. 1986. Werkplaatsen van wetenschap en techniek. Industriële en academische laboratoria in Nederland 1860-1940. *Tijdschr Geschied Geneeskd Natuurwet Wiskd Tech* 9(4):143-318.
- Vos JJT. 1949. Redevoeringen uitgesproken bij gelegenheid van de promotie van Remmert Korteweg tot doctor honoris causa in de geneeskunde. J.B. Wolters' Uitgeversmaatschappij N.V., Groningen.
- Waardenburg JG. 1858. Verslag over de volksziekten welke in 1855 in Nederland hebben geheerscht. *Ned Tijdschr Geneeskd* 2:345-366.
- Wabeke M. 1964. Isolatie van virus bij patiënten met rode hond (rubeola) en vijfde ziekte (erythema infectiosum). PhD thesis, University of Amsterdam. Uitgeverij L. Stafleu & Zoon, Leiden.

- Wagenaar JH. 1938. Behandeling van mazelen met reconvalescentenserum. Ned Tijdschr Geneesk 82:2426-2427.
- Walig C, Walboomers JMM, Van der Noordaa J. 1974. Ultrastructural localization of concanavalin in receptors in somatic hybrids between normal mouse cells and simian virus 40-transformed rat cells. J Cell Biology 61:553-557.
- Walvoort HC. 2006. Jan Ingenhousz (1730-1799), medicus, chemicus en fysicus. Ned Tijdschr Geneesk 150:947.
- Ward MP. 2014. Rabies in the Dutch East Indies a century ago: A spatio-temporal case study in disease emergence. Prev Vet Med 114:11-20.
- Warmerdam H, Zoeter T, Floor J. 1998. 75 Jaar Organon. N.V. Organon, Oss.
- Waterson AP, Wilkinson L. 1978. An introduction to the history of virology. Cambridge University Press, Cambridge.
- Weidinger S. 1940. Ned Tijdschr Geneesk 84:3220-3239.
- Weiland HT, Vermey-Keers C, Salimans MM, Fleuren GJ, Verwey RA, Anderson MJ. 1987. Parvovirus B19 associated with fetal abnormality. Lancet 329(8534):682-683.
- Weiland HT, Williams MC, Hull B. 1978. Serologic survey of dengue and other arboviruses in Curaçao and Aruba, 1973. Bull Pan Am Health Organ 12(2):134-142.
- Weindling P. 1992. Scientific elites and laboratory organization in fin de siècle Paris and Berlin. In A Cunningham, P Williams (eds) The laboratory revolution in medicine. Cambridge University Press, Cambridge.
- Weissmann C, Borst P. 1963. Double-stranded ribonucleic acid formation in vitro by MS 2 phage-induced RNA synthetase. Science 142(3596):1188-1191.
- Weller TH, Robbins FC. 1991. John Franklin Enders, February 10, 1897-September 8, 1985. Biographical Memoirs of the National Academy of Science 60:53-55.
- Wertheim Salomonson JKA, De Rooy C. 1893. Rapport over de Influenza-epidemie in Nederland van 1889-1890. Ned Tijdschr Geneesk 37:688-779.
- Westendorp Boerma F. 1960. Prof. Dr A. Pondman 70 jaar. Ned Tijdschr Geneesk 104:1008-1010.
- Westendorp Boerma F. 1977. Honderd jaar Medische Microbiologie in Groningen. Centrale Reproductiedienst Universiteit, Groningen.
- Wheeler CM, Skinner SR, Del Rosario-Raymundo MR, Garland SM, Chatterjee A, Lazcano-Ponce E, Salmerón J, McNeil S, Stapleton JT, Bouchard C, Martens MG, Money DM, Quek SC, Romanowski B, Vallejos CS, Ter Harmsel B, Prilep-skaya V, Fong KL, Kitchener H, Minkina G, Lim YKT, Stoney T, Chakhtoura N, Cruickshank ME, Savicheva A, Da Silva DP, Ferguson M, Molijn AC, Quint WGV, Hardt K, Descamps D, Suryakiran PV, Karkada N, Geeraerts B, Dubin G, Struyf F: VIVIANE Study Group. 2016. Efficacy, safety, and immunogenicity of the human papillomavirus 16/18 AS04-adjuvanted vaccine in women older than 25 years: 7-year follow-up of the phase 3, double-blind, randomised controlled VIVIANE study. Lancet Infect Dis 10:1154-1168. DOI: 10.1016/S1473-3099(16)30120-7.

- Wilder-Smith A, Lee V, Gubler DJ. 2019. Yellow fever: Is Asia prepared for an epidemic? *Lancet Infect Dis* 19:241-242. DOI: 10.1016/S1473-3099(19)30050-7.
- Wilder-Smith A, Leong WY. 2017. Importation of yellow fever into China: Assessing travel patterns. *J Travel Med* 24. DOI: 10.1093/jtm/tax008.
- Wilkinson L. 1977. The development of the virus concept as reflected in corpora of studies on individual pathogens. 4. Rabies: Two millennia of ideas and conjecture on the aetiology of a virus disease. *Med Hist* 21:15-31.
- Williams REO. 1985. *Microbiology for the public health: The evolution of the Public Health Laboratory Service 1939-1980*. Public Health Health Laboratory Service, London.
- Wilson D. 2005. The early history of tissue culture in Britain: The interwar years. *Soc Hist Med* 18:225-243.
- Wilterdink JB, Billiau A, De Clercq E, Dekking F, Hekker AC, Masurel N, Van der Noordaa J, Pattyn SR, Van der Veen J, Versteeg J. 1976. *Medische virologie*. Bohn, Scheltema & Holkema, Utrecht.
- Wilterdink JB, Metselaer D, Van der Kuyp E, Verlinde JD. 1964. Report on a type-1 outbreak in 1963 and its control by trivalent oral polio virus vaccine. *Trop Geogr Med* 2:120-128.
- Winkelstein W. 1995. A new perspective on John Snow's communicable disease theory. *Am J Epidemiol* 142(9):S3-S9.
- Witz J. 1998. A reappraisal of the contribution of Friedrich Loeffler to the development of the modern concept of virus. *Archives of Virology* 143:2261-2263.
- Wolbach SB. 1912. The filterable viruses, a summary. *Boston Medical and Surgical Journal* 167(13):419-427.
- Wolff JPD. 1986. Over het moeizame begin van de pokkenpreventie. *Ned Tijdschr Geneeskd* 130:599-601.
- Wolff JW. 1961. Obituary Dr W.A. Collier. *Trop Geogr Med* 13:1.
- Wolff JW, Collier WA, Bonnet-De Roever H, Hoekstra J. 1958. Yellow fever immunity in rural population groups of Surinam (with a note on other serological investigations). *Trop Geogr Med* 10(4):325-331.
- Wolff LK. 1919a. De besmettelijkheid der influenza. *Ned Tijdschr Geneeskd* 63:1021-1022.
- Wolff LK. 1919b. Over het virus dat de veroorzaaker is der influenza. *Ned Tijdschr Geneeskd* 63:492-500.
- Wolff LK. 1922. Bacteriophag: Over den bacteriophag (d'Herelle). *Ned Tijdschr Geneeskd* 66:479-485.
- Wolff LK. 1932. Bacteriophag en ultravirus: Levende wezens of fermenten. *Ned Tijdschr Geneeskd* 76:5014-5024.

- Woodruff AM, Goodpasture EW. 1931. The susceptibility of the chorioallantoic membrane of chick embryos to infection with the fowlpox virus. *Am J Pathology* 7:209-222.
- Worboys M. 1989. British colonial and tropical imperialism: A comparative study, pp. 149-163. *In* AM Luyendijk-Elshout, GM van Heteren, A de Knecht-van Eekelen, MJD Poulissen (eds) *Dutch Medicine in the Malay archipelago*. Rodopi, Amsterdam.
- Worboys M. 2000. *Spreading germs: Disease theories and medical practice in Britain, 1865-1900*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Worboys M. 2007. Was there a Bacteriological Revolution in late nineteenth-century medicine? *Stud Hist Philos Biol Biomed Sci* 38(1):20-42.
- Zaaijer HL. 1995. *Confirmatory testing of blood-borne viral infections*. PhD thesis, University of Amsterdam.
- Zernike F. 1935. Das Phasenkontrastverfahren bei der mikroskopischen Beobachtung. *Z Techn Phys* 16:454-457.
- Zuckerman M, Aitken C, Carman B, Mortimer PP, Cartwright K. 2001. A crisis and its solution: Setting up the UK clinical virology network. *Commun Dis Public Health* 4(4):238-239.
- Zur Hausen H. 2006. *Infections causing human cancer*. Wiley-VCH, KGaA, Weinheim.
- Zur Hausen H. 2008. The search for infectious causes of human cancers: Where and why. Nobel Lecture, 7 December. NobelPrize.org. https://www.nobelprize.org/uploads/2018/06/hausen_lecture.pdf.
- Zwick W. 1929. Influenza der Pferde (Pferdestaupe), pp. 413-422. *In* W Kolle, R Kraus, P Uhlenhuth (eds) *Handbuch der pathogene Mikroorganismen*. Gustav Fischer und Urban & Schwarzenberg, Jena.